

ELEKTROPRIVREDA

#427 LIST ELEKTROPRIVREDE
CRNE GORE AD NIKŠIĆ

SKUPŠTINA AKCIONARA USVOJILA ODLUKU
O ISPLATI DIVIDENDE ZA 2021. GODINU

Akcionarima blizu 8,4 miliona eura

**RADNIČKO
SPORTSKE IGRE
U ZNAKU
DRUŽENJA I
FER PLEJA**

► dodatak

**INTERVJU: IRENA RADOVIĆ
STRATEŠKO OPREDJELJENJE
IRF-A JE PODRŠKA „ZELENOJ“,
ENERGETSKOJ TRANZICIJI**

► strane 20-23

**POVODOM
19.AVGUSTA DANA EPCG
URUČENE GODIŠNJE
NAGRADE NAJBOLJIM
RADNICIMA**

► strane 4-5

#427 SADRŽAJ

LIST ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ

Predsjednik Odbora direktora
MILUTIN ĐUKANOVIĆ

Rukovodilac Sektora za
korporativne komunikacije
TOMAŠ DAMJANOVIĆ
tomas.damjanovic@epcg.com

Izvršni direktor
NIKOLA ROVČANIN

Šefica Službe za odnose
sa javnošću i marketing
MILICA ABRAMOVIĆ
milica.abramovic@epcg.com

Glavni i odgovorni urednik
MIODRAG VUKOVIĆ
miodrag.vukovic@epcg.com

Novinari
TATJANA KNEŽEVIĆ PERIŠIĆ
tatjana.perisic@epcg.com

MARIJA VUKOTIĆ
marija.vukotic@epcg.com

DRAGANA B. MIJUŠKOVIĆ
dragana.mijuskovic@epcg.com

Urednik fotografije
ZORAN ĐURIĆ
zoran.djuric@epcg.com

Dizajn i priprema za štampu
BLAŽO VELJOVIĆ
veljovic.pg@gmail.com

Adresa redakcije:
Ulica Vuka Karadžića 2, Nikšić

Tel/faks:
040/204-223

e-mail:
list.epcg@epcg.com

veb sajt:
www.epcg.com

Izdavač:
Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić

Tiraž:
1200

Štampa:
Grafo Group

12

Delegacija EPCG
u posjeti UGTR-u

9

Završen remont
HE „Perućica“

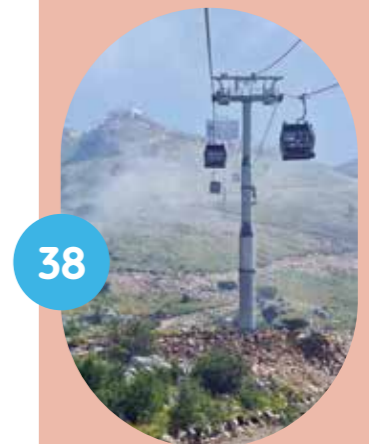
17

Kadrovske promjene
usklađene sa novom
organizacijom i
sistematizacijom

31

Akcija DDK:
Podržati ljude koji
biju bitku za život

38

Putopis:
Žičarom kroz
lovčenske oblake

ISSN
1805136

NIKŠIĆ
SEPTEMBAR
2023.

4

AKTUELNO
Uručene godišnje nagrade
najboljim radnicima

6

PREDSTAVLJAMO:
LJILJANA CICA JANJUŠEVIĆ
Privilegija je
raditi u IT-u

8

SKUPŠTINA AKCIONARA
Akcionarima blizu
8,4 miliona eura

11

AKTUELNO
Ugradnja transformatora na
A2 do kraja oktobra

14

AKTUELNO
Za dva mjeseca „pokriveno“
17,5 miliona eura duga

15

AKTUELNO
Đordan: EPCG u
susret dekarbonizaciji

16

AKTUELNO
Za moderniji Nikšić

18

IZMEĐU DVA BROJA
U 114. godinu ulazimo sa puno
optimizma okrenuti razvoju

19

CRNA GORA
Milion eura za unapređenje
energetske efikasnosti
Crna Gora ima velike potencijale
u obnovljivim izvorima energije

20

INTERVJU
Strateško opredjeljenje IRF-a je
podrška „zelenoj“, energetskej
tranziciji

24

EPCG-ŽELJEZARA NIKŠIĆ
Kvalitetu se daje prednost

25

SOLARI
Na redu Solari 5000+

26

CEDIS
Prezentacija električnih vozila i
panel diskusija o njihovom razvoju

27

RUP
U znaku rekorda

28

SA SVIH STRANA

30

DRUŠTVO
Teorija bitna, praksa od
neprocjenjive važnosti

32

SPORT
Vicešampion svijeta u džiju-džicuu

34

DRUŠTVO: LAKE FEST
Sjajna atmosfera uprkos kiši

40

TESLA / MUDRE MISLI

41

NAGRADNA IGRA

MI.SMO@EPCG.COM

Pitajte, komentarišite, predlažite, sugerišite, uključite se u donošenje odluka, utičite na definisanje i realizaciju strateških ciljeva i razvoj Kompanije. Vaše mišljenje jako je važno. Adrese: mi.smo@epcg.com, interni web portal ili u pisanoj formi preko pisarnice.

Rovčanin sa nagrađenima

POVODOM 19.AVGUSTA DANA EPCG

Uručene godišnje nagrade najboljim radnicima

Priznanje za najboljeg radnika naše kompanije dobile su kolege Ljiljana Janjušević iz Direkciji za informaciono komunikacione tehnologije i digitalnu transformaciju poslovanja, Aleksandar Drobniak iz TE Pljevlja, Ratko Vujadinović iz FC Snabdijevanje - Regionalni centar Bar OJ Kotor, Goran Knežević iz HE Perućica i Dušica Đodić iz HE Piva

Marija Vukotić

Nagradu, koja se sastoji od novčanog dijela i prigodne plakete, uručio je prvi čovjek izvršnog menadžmenta EPCG Nikola Rovčanin koji je istakao da je posebna čast i zadovoljstvo biti u društvu ljudi koji su svojim zalaganjem i rezultatima dali doprinos u ostvarivanju poslovnih ciljeva. Rovčanin je ovom prilikom istakao da upravo zahvaljujući sjajnim timovima, danas imamo rekorde u proizvodnim pogonima, rekorde u realizaciji investicija, rekorde u naplati, rekorde u

javnim nabavkama i sveukupno rekorde u poslovnim rezultatima, a za ovu, 2023. godinu sasvim izjesno podižemo prag poslovnog profita na iznad 100 miliona eura. – kazao je Rovčanin.

Biti najbolji radnik u najjačoj kompaniji u Crnoj Gori zaista je vrijedno, a to je ujedno i poruka zaposlenim da se u ovoj kompaniji cijeni i vrednuje rad.

Goran Knežević zaposlen u HE "Perućica" kaže da je privilegija raditi u Elektroprivredi, pogotovo u HE "Perućica", jer moje kolege i ja elektranu smatramo drugom kućom. Sljedeće godine ide u zaslu-

ženu penziju, a ono što je obilježilo njegov rad je spremnost da reaguje u svakom momentu u pogonu gdje je zaposlen. Za Perućicu kaže da ima posebno mjesto u njegovom srcu. Rad je uostalom obilježio njegov život i sazrijevanje. Ističe da je zadovoljan što je profesionalnu karijeru vezao za energetskog giganta u našoj državi, pogotovo za Perućicu, grandiozni hidroenergetski objekat, prvi te vrste u Crnoj Gori.

Posao tehničara za obradu podataka i tehničku dokumentaciju nije jednostavan. Znanje i iskustvo je važno, kaže Dušica

ca Đodić, zaposlena na tom mjestu u HE Piva. Iako je dala veliki doprinos u ostvarivanju poslovnih rezultata nije očekivala nagradu, ali ipak kaže da ne vjeruje da ima čovjeka kojeg jedno ovakvo priznanje ne bi obradovalo.

- Ja mislim da i ne postoji veće i ljepše priznanje i nagrada od one koju čovjek dobije za rad, pogotovo kad dolazi od onih sa kojima radi. To je, međutim, i veliko breme i obaveza koju dobitnik mora stalno pravdati, dokazivati da je ono došlo u prave ruke, kaže Dušica.

Ljiljana Janjušević, operater za prikupljanje i obradu dokumentacije i podataka u ICT I DTP jedna od nagrađenih radnika kaže da je čast biti dio uspjelog tima koji zajedno doprinose jačanju kompanije, a da će se i dalje truditi da tako i ostane.

Kolega Ratko Vujadinović, zaposlen u FC Snabdijevanje - OJ KOTOR, kaže da o nagradi nije razmišljao, ali prija da posle 35 godina rada dobije ovako priznanje u firmi koja je stub crnogorske privrede. Kaže da posao šalterskog radnika nije ni malo lak, jer treba imati korektan odnos sa potrošačima. Ratko kaže da se nada da je u tome uspio. Vujadinović dodaje da kolektiv u OJ Kotor treba da služi kao primjer kakav treba da bude timski rad, sloga i uzajamno poštovanje.

Posao rukovaoca bloka u TE Pljevlja nije ni malo jednostavan. Znanje je važno, odgovornost od presudnog značaja kaže

Aleksandar Drobniak jedan od dobitnika nagrade. Priznanje nije očekivao, pa je nagrada još više draža. U Elektroprivredi radi već dvadeset sedam godina, ističe da smjenski rad zna da bude naporan, a posebno nagle promjene radne temperature, ali korektan odnos sa kolegama doprinosi da se to lakše podnese i lakše obavi rad. Tokom razgovora za list Elektroprivreda kolege Vujadinović i Drobniak su istakli da nijesu mogli iz objektivnih razloga prisustvovati na dodjeli nagrada

Članom 6 Odluke Izvršnog direktora o

utvrđivanju posebnih nagrada i priznanja u EPCG, definisano je da nagrade i priznanja predstavljaju jedan od vidova doprinosa ugledu Društva i da se dodjeljuju zaposlenima u zavisnosti od: posebnog angažovanja, kvaliteta i rezultata rada u ostvarivanju ciljeva FC/OC; poznavanja posla i odnosa prema radu; odnosa prema kolegama i pretpostavljenima; pouzdanosti i inicijativnosti u obavljanju posla; vremena provedenog na određenom poslu; učešća u uštedama i racionalizacijama i drugih kriterijuma po ocjeni izvršnog rukovodioca FC/OC.

LJILJANA CICA JANJUŠEVIĆ, JEDAN OD LAUREATA
NAGRADE ZA NAJBOLJEG RADNIKA U EPCG U 2022. GODINI

Privilegija je raditi u IT-u

Mom Draženu i mom IT-u, sam posvetila život, od sveg srca, sa svim što sam znala i umjela. Ovo jeste bila moja druga kuća i učestvovala sam, na mjestu koje sam pokrivala, u njoj „gradnji“ i razvoju; kako se sektor „punio“, dolazila su tu mlada, vaspitana đeca, puna želje da nauče, saznaju, da doprinesu, puni poštovanja prema kolegama, posebno prema meni i mojim godinama. Zahvalna kolegama, koji su je predložili za nagradu, pri kraju radnog vijeka, Cica ima samo dvije želje: da sa ovog mjesta ode u penziju i dočeka unučad. Jer, kako kaže, ko bi više od života želio?

Tatjana Knežević Perišić

Ljiljana Cica Janjušević je dio Elektroprivrede gotovo 28 godina; počela je davne 1995.godine, 1. decembra, sjeća se, u Računskom centru i to kao kafe kuvarica. Imala je tada 33

godine i teško životno iskušenje...Ostala je udovica sa samo 26 godina, sa sinom od četiri mjeseca:

-Bilo je teško, moj Dražen beba, ja sama s njim. Ali život je takav, dat je da se boriš krvnički za ono što vrijedi, a to je bilo moje dijete. Kad sam dobila taj po-

Živimo život zajedno

IT je jedna posebna cjelina Elektroprivrede; možda zbog poslova programiranja, održavanja sistema, razvoja informacionih tehnologija...Ali je posebna i po ljudima, po toj finoj radnoj sredini, spremnosti da pomognemo jedni drugima, da se „držimo zajedno“ i podržavamo u svemu. Tu su se kolege ženile i udavale, dobijale đecu, išlo se na svadbe, babine, izlete, sve smo dijelili, taj život svakidašnji, kojeg smo živjeli zajedno. I to je neprocjenjivo.

sao, bila sam presrećna. Jeste moja porodica bila uz mene, jesu pomagali, jesam radila kod ovog i onog privatnika, ali svoj hljeb je najukusniji, svoja plata, svoj mir...

Sjeća se i te „prve postave“ centra, koji je bio u zgradi Indije, đe je sad Fond PIO:

-Bili smo tu Stanko Vujković, Željko Miletić, Ranko Vojinović, Tihomir Žižić, Momir Mušikić, Branko Poleksić, Milutin Đukanović, Ranko Radović, Zoran Radulović, Ranko Raičević, Slavko Daković, Đoko Banović, tada pripravnik...eto nas

petnaestak... Kad se ova zgrada napravila, prešli smo „na treći sprat“. Kakva je to bila milina! Sve smo se šalili „evo nas na stolicama Luja XVI“; sve novo, čisto, namještaj od punog drveta, kojeg je radio Šik „Javorak“, divni međusobni odnosi, drugarstvo, elan, nevjerovatna energija...

Naslonjena na isti sto „koji nikad ne bi mijenjala“, kao i te 1995.godine, Cica je, u vremenu stvaranja kompanije, učila i davala svu sebe za posao; radila je kao poslovni sekretar, administrativno tehnički radnik, do sadašnjeg mjesta operatera za prikupljanje i obradu podataka u Direkciji za informaciono komunikacione tehnologije i Digitalnu transformaciju poslovanja (IKT i DTK). Za nju, ovaj rogozbatni naziv je bio i ostao-„IT“:

-Privilegija je raditi u IT, kaže ova vedra i nasmijana žena, koja je jedna od dobitnika godišnje Nagrade za najboljeg radnika u protekloj godini.

-Nijesam ni znala da su me kolege kandidovale, tek kad me Sonja iz Arhive zvala da čestita, saznala sam za nagradu. I baš sam srećna, jer je to nagrada od kolega i potvrda da sam radila dobro...A mom Draženu i mom IT-u sam posvetila život, od sveg srca, sa svim što sam znala i umjela. Ovo jeste bila moja druga kuća i učestvovala sam, na mjestu koje sam pokrivala, u njoj „gradnji“, baš kao na gradnji porodične kuće, đe sam svojim rukama i radom, utkala ljubav i trud da se završi...

Cica je bila operater trojici rukovodioca, a Branko Poleksić, iz onih „prvih petnaestak“ joj je sadašnji.

-Trudila sam se da ih ispoštujem, da upoznam njihove radne navike, da se prilagodim njihovom načinu rada...Sve ove godine „ni jedne grke“ nijesam imala, ne samo sa njima, nego sa cijelim kolektivom. Kako se sektor „punio“, dolazila su tu mlada, vaspitana đeca, puna želje da nauče, saznaju, da doprinesu, puni poštovanja prema kolegama, posebno prema meni i mojim godinama. Eto, kad mi je bio 60.-ti rođendan, nekako su to saznali, organizovali se, kupili mi ogrlicu, evo baš ovu koju nosim, i cvijeće. Takvi su moje kolege,

Poleksić: Apsolutno zaslužena nagrada

-Koleginica Ljiljana je, svoj radni staž u Elektroprivredi Crne Gore, započela u IT direkciji, u kojoj se i danas nalazi, kaže Cicin neposredni rukovodilac Branko Poleksić.

-Tokom svog rada, raspoređivana je na različita radna mjesta. Gdje god da je radila, svoje poslove je obavljala veoma kvalitetno, angažovano i odgovorno. Ljiljana odlično poznaje svoje obaveze, proaktivna je i svaki svoj zadatak završava uvijek do kraja i na vrijeme. Njen odnos prema kolegama, bilo u Direkciji ili ma kom drugom dijelu Društva, uvijek je profesionalan, kulturni, a nadasve ljudski. Iz tog razloga su vrlo često stizale pohvale za Ljiljanu od mnogih kolega, zbog njenog odnosa prema njima, ali i zbog stručnog obavljanja zadataka i obaveza. Ljiljana je, kao koleginica, veoma pouzdana, vrijedna i radna. Nikad nije bilo potrebno podsjećati je da se završi neki zadatak, ona to uvijek na vrijeme završava! Odnos prema imovini kompanije, u dijelu sa kojim Ljiljana ima dodira, racionalan je, odgovoran i optimalan. Nagrada koja je Ljiljani dodijeljena ove godine, rezultat je njenog sveukupnog odnosa, kako prema kompaniji i poslovnim obavezama koje obavlja, tako i zbog kolegijalnog i čovječnog odnosa prema kolegama i apsolutno je zaslužena, kaže Poleksić.

priča Cica.

-Ovo je jedna posebna cjelina Elektroprivrede; možda zbog poslova programiranja, održavanja sistema, razvoja informacionih tehnologija...Ali je posebna i po ljudima, po toj finoj radnoj sredini, spremnosti da pomo-

gnemo jedni drugima, da se „držimo zajedno“ i podržavamo u svemu. Tu su se kolege ženile i udavale, dobijale đecu, išlo se na svadbe, babine, izlete, sve smo dijelili, taj život svakidašnji, kojeg smo živjeli zajedno. I to je neprocjenjivo.

A vazda je tako bilo...eto kad smo koleginica Tanja Vučinić i ja, 1.decembra 1996.dobile „za stalno“, kolege su nam kupile zlatne ogrlice. I nije bitno to zlato, nego osjećaj radosti, koji smo dijelili međusobno, svakim povodom.Srećna sam što su i mlađe generacije donijele tu kolegijalnost, spremnost da se gradi tim, da se zajednički odradi posao i tako, doprinese razvoju Elektroprivrede.

I, kakve su želje naše Cice?

-Da sa ovog mjesta odem u penziju i dočekam Draženovu djecu, kaže „iz topa“. Ne bih, čini mi se, podnijela da još to malo vremena ne provedem sa ovim ljudima; srodila sam se s njima, oni mi dođu kao porodica. Dražena sam izvela na put, završio je primijenjeno računarstvo na ETF-u, radi u Podgorici i sad, ako Bog da, da se oženi, da vidim unučad-ma ko bi više od života želio...?

SKUPŠTINA AKCIONARA USVOJILA ODLUKU O ISPLATI DIVIDENDE ZA 2021. GODINU

Akcionarima blizu 8,4 miliona eura

Sredstva opredijeljena za dividendu isplatiće se akcionarima proporcionalno njihovom učešću u vlasničkoj strukturi Društva u roku od 30 dana od dana donošenja Odluke

Jednoglasno, kako se i očekivalo, prisutni akcionari Elektroprivrede Crne Gore, na vanrednom zasjedanju održanom 21. septembra ove godine, usvojili su prijedlog Odluke o isplati dividende za 2021. godinu. Time su, između ostalog, ispoštovani i Zaključci Vlade Crne Gore kojima je definisana obaveza privrednih društava u većinskom vlasništvu države, kao i s njima povezanih društava, da 30 odsto ostvarene neto dobiti u 2021. godini, od iznosa dobiti koji je srazmjeran udjelu vlasništva države, uplate u državnu kasu.

Vlada je Informaciju Ministarstva finansija o uplati dobiti privrednih društava u većinskom vlasništvu države u Budžet države razmotrila na sjednici 8. juna 2023. godine.

S obzirom na to da je EPCG u 2021. godini ostvarila dobit od

oko 28 miliona eura (konsolidovani rezultat), u Budžet države, kao i na račune manjinskih vlasnika kapitala, u roku od 30 dana od dana donošenja Odluke, biće uplaćeno blizu 8,4 miliona eura na ime dividende za tu poslovnu godinu.

Kako je naznačeno u Odluci, bruto vrijednost dividende iznosi 0.0766 eura po otplaćenju akciji, a pravo na dividendu imaju akcionari, vlasnici otplaćenih akcija EPCG AD sa pravom glasa, upisani kod Centralnog klirinškog depozitarnog društva AD Podgorica na dan donošenja Odluke (21.9.2023).

Akcionari su konstatovali da, s obzirom na to da je konsolidovani rezultat Društva za 2022. godinu bio negativan, nema osnova za isplatu dividende za 2022. godinu.

Mitar Vučković

Detalj sa Skupštine akcionara

Detalj sa remonta

ZAVRŠEN GODIŠNJI REMONT U HE „PERUĆICA“

Pogonska spremnost na visokom nivou

Iako je HE „Perućica“ bila spremna za početak proizvodnje, po planu, nakon remontnih radova, odlučeno je da se izađe u susret zahtjevu Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje pa je početak proizvodnje počeo 19. septembra. Redovni godišnji remont na postrojenjima hidroelektrane Perućica uspješno je završen, a to će znatno doprinijeti stabilnom i funkcionalnijem radu. Rekordna proizvodnja u prvom kvartalu najavljuje još jednu dobru godinu u najstarijoj hidroelektrani, a takvi proizvodni rezultati posledica su odlične pogonske spremnosti i dobre hidrologije

Marija Vukotić

Ljetni period u hidoenergetskom objektu na Glavi Zete, tradicionalno je rezervisan za godišnji remont koji obuhvata detaljni pregled i obavljanje mnogobrojnih redovnih i uobičajnih remontnih poslova na elektro-mašinskoj opremi u pogonima i postrojenjima elektrane, na dovodnim sistemima, kao i poslove na građevinskim objektima na osnovu stanja utvrđenog putem periodičnih pregleda i mjerenja na opremi, kazao je Radovan Đukanović, rukovodilac HE „Perućica“. Pored uobičajenih, radova totalna obustava rada elektrane je iskorišćena da se odradi i nekoliko važnih kapitalnih projekata koji se jedino i mogu raditi u tom periodu od kojih izdvaja rekonstrukciju drugog sistema akumulatorskih baterija 220 VDC, Antikorozivnu zaštitu dovodnih cjevovoda i treću fazu rekonstrukcije rashladnog sistema koji

značajno doprinose pouzdanosti pogona i sigurnosti rada u narednom periodu objašnjava Đukanović.

Odrađen je i veoma zahtjevan posao, a tiče se remonta servomotora za upravljanje igličastim zatvaračima petog agregata sa kojim smo zbog obimnosti i složenosti startovali desetak dana prije avgusta da

bi radove završili do kraja remonta. Nabavljeni su svi potrebni rezervni djelovi i počelo se sa radovima u okviru kojih je izvršena demontaža odrezača mlaza sa pripadajućom opremom, demontaža poklopnih elemenata mlaznica, međucijevnih veza i igličastih zatvarača sa spojnim vezama turbinskih kućišta. Nakon toga je izvršeno rastavljanje servomotora, čišćenje, mašinska obrada i zamjena svih oštećenih elemenata, sklapanje i podešavanje, te priprema za montažu. Poslije uspješno završene montaže izvršena su kontrolna mjerenja i na osnovu utvrđenih parametara konstatovano je da su isti u skladu sa projektovanim.

TIMSKI RAD

– Za uspješno završen posao najvažniji je timski rad koji nije ni ovoga ljeta izostao – kazao je Đukanović.

Prilikom obilaska HE Perućica tokom trajanja remonta vidjelo se sa koliko odgovornosti, znanja, volje zaposleni u ovoj elektrani rade svoj posao.

– Radilo se na svim pozicijama u mašinskoj zgradi, u razvodnom postrojenju i na dovodnim sistemima, a i vremenske prilike su bile naklonjene tako da na opšte zadovoljstvo sve je proteklo u najboljem redu ponosno – ističe Đukanović.

Marko Vojičić, pomoćnik rukovodioca podružnice kaže da su zadovoljni odrađenim remontnim radovima. Olakšavajuću okolnost nam je predstavljao i produžetak prvobitno planiranog roka za punjenje sistema, kojim se izašlo u susret zahtjevu Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje. To je i omogućilo sprovođenje dodatnih aktivnosti na dovodnom sistemu, koje su dio plana II faze Rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica i biće završene tokom septembra. Dio remonta koji uvijek fascinira, one koji u njemu učestvuju ili

Briga o zaštiti vodenog eko sistema

Što se tiče zaštite vodnog eko sistema, Elektroprivreda pokazuje spremnost da odgovorno brine i o tom segmentu. U planu je da sistem unaprijedimo u narednom periodu iznalaženjem trajnog i održivog rješenja za sprečavanje izlaska ribe iz jezera u kanale.

Najzahtjevniji posao u tom dijelu je na početku remonta jer se značajna količina ribe nalazi u dovodnim kanalima pa zatvaranjem akumulacija i pražnjenjem sistema ona ostaje zarobljena pa se svake godine uz odobrenje resornog ministarstva i praćenje poljoprivrednog inspektora od strane Sportsko ribolovnog kluba Nikšić, sa kojim imaju dobru saradnju organizuju akcije kako bi se vratila u matična jezera.

su mu očevici, su kapitalni zahvati, koji se iz godine u godinu dešavaju u elektrani. Vojičić posebno ističe i remont servomotora za upravljanje igličastim zatvaračima na A5, koji je u cjelosti sproveden od strane zaposlenih u Službi za mašinske radove, ali i rekonstrukciju drugog sistema akumulatorskih baterija 220 VDC i AKZ dovodnog cjevovoda, kod kojih, radovima izvedenim u toku ovogodišnjeg remonta, dobijamo zaokružene aktivnosti na duži vremenski period.

Vojičić naglašava da je za šest mjeseci proizvodnja bila viša od planirane, pa podaci govore da je elektrana na 31.07. - 16% iznad plana proizvodnje za taj period. Ako uzmemo u obzir zavidno stanje akumulacija danas (Slano na skoro 63% i Krupac na skoro 77%, nešto iznad 126 GWh ukupno), a uz očekivane hidrometeorološke prilike za period pred nama - nema razloga da ne očekujemo još jednu godinu u kojoj će plan biti nadmašen.

U jezerima Krupac i Slano imamo oko 130 GWh energije, što daje za pravo da sa optimizmom očekujemo nastavak dobre proizvodnje u četvrtom kvartalu i uz prosječne padavine ostvarimo, a nadam se i premašimo godišnji plan.

Na remontnim poslovima, uglavnom su bili zaduženi zaposleni u hidroelektrani uz angažovanje specijaliziranih firmi iz zemlje i regiona za pojedine specifične poslove, naravno uz nadzor zaposlenih u Perućici.

- Svi poslovi su izvedeni po pravilima struke, kaže Sava Mijušković, mašinski inženjer. Pogonska spremnost nakon remonta biće na visokom nivou. U uslovima velikih temperature nije lako raditi, ali se snalazimo. Uz timski rad sve lakše bude. Posebno ističe odgovornost i požrtvovanost radnika, za uspješno završen rad

Detalj sa remonta

Izašli u susret Regionalnom vodovodu

Na molbu Regionalnog vodovoda Hidroelektrana je počela sa radom 19. umjesto 1. septembra, kako bi dotok vode u rijeku Moraču ostao na najnižem nivou i obezbjedio mjerenje parametara vodostaja u okviru aktivnosti izgradnje privremenog nasipa u sklopu projekta provjere uticaja voda rijeke Morače na kapacitete izvorišta "Bolje Sestre". Radove na nasipu moguće je realizovati u periodu niskog vodostaja koje je trenutno prisutan, a na koji utiče i proizvodnja HE Perućica. Mjerenje će ukazati na uticaj i povećanje kapaciteta tog izvorišta i pouzdano snabdijevanje vodom Crnogorskog primorja. Sagledavajući energetske bilans i poziciju EPCG u septembru, a cijeneći interes društva u rješavanju problema u snabdijevanje vodom primorja sa vodoizvorišta "Bolje Sestre", donesena je odluka da se početak rada HE "Perućica" odgodi do 19. septembra.

predviđen remontom. Nije bilo problema iako je bilo nepredvidjenih poslova zbog kojih su radovi malo ranije započeti, ali ono što je najvažnije da je sve završeno kako treba - zaključuje Mijušković.

Miloš Bijelović, pogonski električar u sektoru eksploatacije kaže da je cilj remonta obezbjeđenje pogonske spremnosti elektrane. Potrudili su se da odrade sve u skladu sa propisima. Kaže da su ove godine temperature u Perućici bile podnošljive, sve je proteklo kako treba, a olakšanje predstavlja i činjenica da je ima dosta mladih ljudi koji su zainteresovani za rad. Bijelović kaže i da su nadležni dobro napravili raspored remonta. Elektrana je radila punim kapacitetom godinu dana, što se odrazilo na profit.

- Sve što se završi remontom odraziće se na rezultate u budućem radu - zaključuje Bijelović.

Nebojša Perunović, predradnik kaže da su zadovoljni kako se odvijao godišnji remont, nije bilo nepredvidjenih situacija sve je bilo u opisu posla.

- Teško i zahtjevno jeste, ali iz godine u godinu se navikavamo i sada već sa lakom ali velikom oprežnošću završavamo posao - kaže on.

Božidar Međedović, specijalista za monitoring sistema agregata kaže da zaposleni u Perućici se odgovorno i predano fokusiraju na rad kako bi se što prije završio posao i nesmetano odvijao rad hidroelektrane.

Vojislav Karas, pogonski mašinski inženjer kaže da je čitav radni vijek u Perućici, ovo je četrdeseti remont koji odrađuje. Ističe da je čast raditi u ovoj hidroelektrani. Svaka godina je posebna priča, ali ono što je karakteristično za Perućicu je to što su to ljudi koji dišu istim plućima uvijek spremni da pomognu, prenesu znanje kako nekad, tako i sad.

Osim redovnog godišnjeg remonta, veliki broj radova se izvodi i van ovog perioda. To su remont autotransformatora 125 MVA sa pripadajućim poljima 220, 110 i 10,5 kV koji je odrađen tokom maja, zatvaračnica dovodnog sistema tokom juna, sabirničkih rastavljača i dva dalekovodna polja 110 kV u drugoj polovini jula, a predstoji nam remont postrojenja 220 kV u septembru, tako da slobodno možemo reći da se remontni radovi odvijaju od početka maja do kraja septembra. U okviru Projekta rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica u toku je realizacija druge faze za koju je potpisan ugovor krajem prošle godine.

- Tokom ovogodišnjeg remonta se rade određena ispitivanja i pregledi opreme za potrebe izrade Glavnog projekta, nakon čega će se pristupiti fabrikaciji, isporuci i montaži opreme, tako da se intenzivniji radovi u pogonu očekuju naredne godine - zaključuje prvi čovjek elektrane Radovan Đukanović.

Tatjana Knežević Perišić

Planirano je da početak totalne obustave, bude i početak ugovorenog remonta za agregat A1, koji će trajati oko šest mjeseci. Kvar na A2 je uslovio da hidroelektrana radi sa dva agregata, a duga tenderska procedura za popravku jednog i nabavku novog je uzrokovala da već duži period elektrana radi sa dva agregata.

Početak oktobra se očekuje da transformator bude u hidroelektrani, a da ispitivanje i puštanje u rad agregata A2 bude završeno u drugoj polovini mjeseca.

-Zaključno sa 31. avgustom, hidroelektrana je proizvela 672,827 GWh što predstavlja 89,7% planirane proizvodnje za ovu godinu, od projektovanih 750 GWh, saopštava prvi čovjek elektrane Nikola Daković. Govoreći o predstojećem periodu, Daković ističe da su, u septembru i oktobru planirane aktivnosti na pripremi i sprovođenju planiranog godišnjeg remonta u hidroelektrani:

-Očekuje nas totalni zastoj rada hidroelektrane. Uporedo sa radovima koje su planirani godišnjim remontom, počće i realizacija ugovorenih radova; puštanje u rad transformatora 2T1 - izvođač Comel Beograd; remont agregata A1 - izvođač Elektroremont Subotica i ugradnja elektromašinske opreme na agregatu A1 - izvođač JV LP&ABB, kaže Daković.

Radovi koji će biti obavljani tokom septembra su većinom vezani za pripremu remontnih radova, nabavku materijala, potrebnih za izvođenje radova, izradu detaljnih dinamičkih planova i izvještaja za izvođenje remontnih radova.

Planirano je da članovi Stručnog tima, koji prate realizaciju Ugovora za remont transformatora 2T1, izvrše fabrički prijem opreme sredinom mjeseca. Planirano je da izvođač radova obavi transport transformatora do 02.10. a montaža, ispitivanje i puštanje u rad do 20. oktobra.

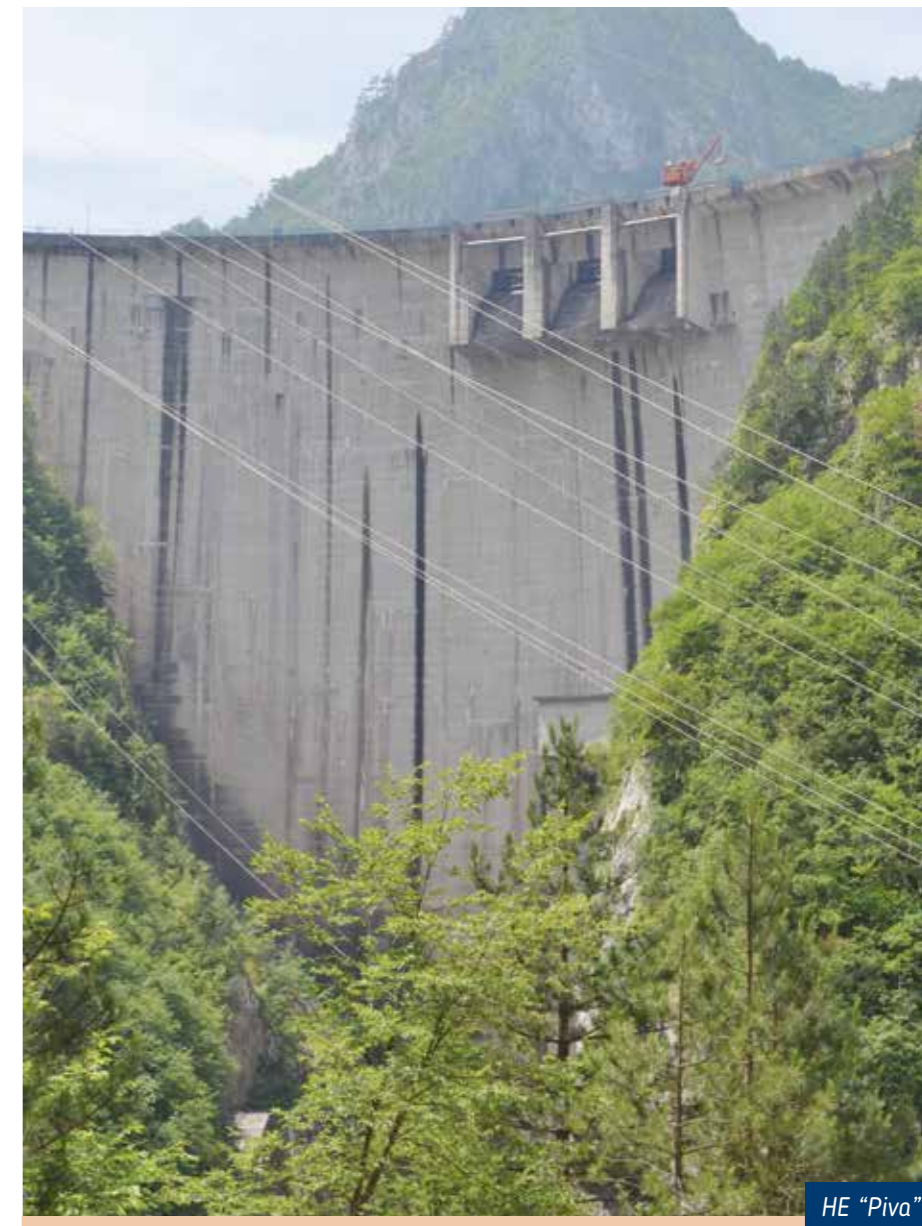
Inače, u okviru remontnih radova, predviđeno je da se preizoluju polovi generatora u F klasu izolacije, izvrši zamjena bijele kovine na ležajevima agregata, ugradi upravljačka, zaštitna i monitoring oprema na agregatu A1.

Sve ovo nam govori da će HE "Piva", od oktobra mjeseca, predstavljati veliko gradilište, a sama hidroelektrana mjesto na kojem će, u isto vrijeme, radove izvoditi veliki broj naših radnika, ali i inostranih izvođača, sa kojima EPCG ima ugovore.

HE "PIVA" SE PRIPREMA ZA REMONT I UGRADNJU TRANSFORMATORA

Puštanje u rad transformatora na A2 do kraja oktobra

Zbog očekivane isporuke transformatora na agregatu A2, remont će biti urađen u isto vrijeme kad i ugradnja elektromehaničke opreme na A1; septembar će proći u pripremi remontnih radova, nabavci materijala, izradi detaljnih dinamičkih planova i izvještaja. Izvođač radova na transformatoru bi trebao obaviti transport do početka oktobra, dok se montaža, ispitivanje i puštanje u rad očekuje do 20. oktobra

HE "Piva"

Delegacija EPCG na sajmu Solar power international 2023 u Las Vegasu

PREDSTAVNICI EPCG U POSJETI SAD-U

Saradnja sa američkim kompanijama od strateškog značaja

Delegacija Elektroprivrede Crne Gore koju su predvodili, predsjednik Odbora direktora Milutin Đukanović i izvršni direktor Nikola Rovčanin, susrela se sa predstavnicima više renomiranih energetske kompanija, posjetila jedan od najvećih sajmova u oblasti obnovljivih izvora energije u svijetu, kao i solarnu elektranu Townsite Solar + Storage u Nevadi

Nikola Rovčanin i Milutin Đukanović

Dragana B. Mijušković

Predstavnicima naše kompanije u desetodnevnoj studijskoj posjeti Sjedinjenim Američkim Državama boravili su na poziv i u organizaciji američke partnerske kompanije UGTR. Tokom sa-držajnih razgovora sa predstavnicima domaćina i međunarodne ING banke, na samom početku posjete, razgovaralo se o iskustvima u oblasti obnovljivih izvora energije te mogućnostima unapređenja saradnje. Iskorišćena je prilika i za predstavljanje projekta Solari, strateškog projekta naše kompanije koji je naišao na simpatije sagovornika.

Podsjetimo, u novembru 2022. godine, EPCG i američka kompanija UGTR potpisali su Memorandum o strateškoj saradnji u zajedničkom razvoju projekata iz oblasti OIE, prvenstveno solarnoj energetici. Partnerska kompanija UGTR-u je korejska kompanija Hyundai Engineering.

Ispred UGTR sastanku u Njujorku prisustvovao je Rober Dojl, glavni finansijski direktor, dok je ispred ING banke prisustvovala Džema Bo, direktorica za strukturiranje finansiranja izvoza.

ING banka je globalna banka koja djeluje u preko 40 zemalja svijeta sa 37 miliona klijenata i preko 60 hiljada zaposlenih sa sjedištem u Amsterdamu i predstavništvom u Njujorku. Akcije te banke kotiraju se na berzama u Amsterdamu, Njujorku i Briselu.

Džema Bo je naglasila da pored pune posvećenosti finansiranju projekata koje EPCG i UGTR zajednički planiraju uključujući i izgradnju solarne elektrane Velje Brdo, ING banku kao međunarodnu banku koja aktivno djeluje u svim zemljama članicama OECD-a, interesuju i drugi projekti koje EPCG razvija u oblasti obnovljivih izvora energije.

SOLARNE ELEKTRANE VODEĆI FAKTOR ENERGETSKE TRANZICIJE

Boravak u SAD-u iskorišćen je i za posjetu jednom od najvećih sajmova energetike na svijetu i najvećem sajmu iz oblasti obnovljivih izvora energije u SAD-u Solar power international 2023 u Las Vegasu.

Sajam je okupio predstavnike 15 hiljada kompanija iz 146 zemalja svijeta sa ukupno više od 50 hiljada učesnika.

Bila je to prilika za upoznavanje sa najvećim dostignućima u oblasti energetike i OIE, ali i održavanje niza sastanaka sa

Posjeta solarnoj elektrani SE Townsite Solar u Nevadi

predstavnicima američkih i internacionalnih kompanija, među kojima su renomirane kompanije Nexttracker, Shoals i Tesla Energy iz SAD-a i Hanwha Qcells iz Južne Koreje. Zajednička je ocjena da je ulaganje u izgradnju solarnih izvora energije trenutno preovlađujući trend u energetske tranziciji u cijelom svijetu.

Nexttracker je vodeći svjetski proizvođač sistema za postavljanje solarnih panela sa jednoosnim praćenjem kretanja sunca tokom dana. Napredna tehnička i softverska rješenja omogućavaju maksimalnu proizvodnju električne energije.

Shoals je vodeća svjetska kompanija u proizvodnji komponenti za povezivanje solarnih panela čija napredna tehnička rješenja znatno smanjuju troškove i skraćuju vrijeme izgradnje solarnih elektrana.

Hanwha Qcells je jedan od vodećih svjetskih proizvođača solarnih panela, visoke efikasnosti i dugog životnog vijeka.

POSJETA SE TOWNSITE SOLAR U NEVADI

Posebno iskustvo bila je posjeta solarnoj elektrani Townsite Solar + Storage u Boulder Citiju, u Nevadi.

Elektranu snage 232 MW koja u svom sastavu posjeduje i baterijsko postrojenje kapaciteta 90 MWh i jednoosne tracking sisteme proizvođača Nexttracker, izgradila je kompanija Arevon, vodeća kompanija za obnovljivu energiju u Sjevernoj Americi u saradnji sa firmom Rosendin, najvećim ugovaračem električne energije u vlasništvu zaposlenih i jednom od najbrže rastućih grupa za obnovljivu energiju u SAD-u.

Novo postrojenje Townsite Solar + Storage izgrađeno je na 20 milja južno od Las Vegasa. Ima inovativni solarni sistem i Tesla sistem baterija za skladištenje

studijskom posjetom, ocijenivši je veoma važnom s obzirom na to da su napravljeni prvi kontakti sa vodećim svjetskim kompanijama iz oblasti energetike.

Predsjednik Odbora direktora Milutin Đukanović je istakao da je saradnja sa američkim kompanijama u oblasti energetike od strateškog značaja ne samo za EPCG, već i Crnu Goru u cjelini i dalji razvoj energetske sektora.

Đukanović je dodao da Crna Gora mora da iskoristi svoj energetske potencijal i da je pomoć američkih investitora i finansijskih institucija dobrodošla i može biti veoma značajna.

Izvršni direktor EPCG Nikola Rovčanin naglasio je da ulaganje američkih kompanija i finansijskih institucija u energetske sistem Crne Gore značajno povećava rejting i značaj privrede naše države i podiže nivo sveukupne investicione klime.

Delegaciju EPCG, pored Đukanovića i Rovčanina, činili su Ivan Mrvaljević, izvršni rukovodilac Direkcije za razvoj i investicije, Zoran Šljukić, tehnički direktor i Tahir Gjonbalaj, član Odbora direktora. U studijskoj posjeti SAD-u boravili su i predstavnici EPS-a, EMS-a te Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije.

Delegacija EPCG i UGTR

U TOKU AKCIJA "PODIJELIMO TERET"

Za dva mjeseca „pokriveno“ 17,5 miliona eura duga

Od početka prve akcije, septembra 2013. pa zaključno sa 31.07.2023.g. EPCG je potpisala sa potrošačima 127.422 sporazuma, sa usaglašenim dugom od 54.666.766 € ! I ovogodišnja akcija se uspješno realizuje, pa je sklopljenim sporazumima sa potrošačima, realizovano 2334 ugovora za kategoriju "domaćinstvo", čija su ukupna dugovanja oko 6 miliona eura, dok je za potrošače iz privrede, realizovano 84 ugovora, čija su ukupna dugovanja oko 11,5 miliona

Tatjana Knežević Perišić

Popularna akcija EPCG "Podijelimo teret", još od 2013.godine, kada je prvi put pokrenuta, daje odlične rezultate. Kroz otplatu duga u fiksnim mjesečnim ratama od po 20 eura, potrošači uspijevaju da plate svoje velike račune, pri čemu ne plaćaju zateznu kamatu, od momenta potpisivanja sporazuma, a domaćinstvo koje se priključi akciji, izuzeto je od prinudne mjere isključenja sa mreže, sve dok se sporazum poštuje i dok se redovno plaćaju mjesečni računi.

Koliko je akcija popularna, govore podaci: od početka prve akcije, u septembru 2013.g., pa zaključno sa 31.07.2023.g. EPCG je potpisala sa potrošačima 127.422 sporazuma, sa usaglašenim dugom od 54.666.766 € ! I ovogodišnja akcija "Sporazum po povlašćenim uslovima-Podijelimo teret", pokrenuta 1.avgusta, već daje odlične rezultate:

- Za oko dva mjeseca, realizovano je 2334 ugovora za kategoriju "domaćinstvo", čija su ukupna dugovanja oko 6 miliona eura, dok je za "Sporazum po povlašćenim uslovima - Za potrošače iz privrede", ostala potrošnja, broj realizovanih ugovora 84, čija su ukupna dugovanja oko 11,5 miliona, kažu nam u FC Snabdijevanje. Inače, ukupna dugovanja za kategoriju "domaćinstva i ostala potrošnja" iznose oko 39,1 miliona, sa ukupno 14746 aktivnih protokola.

Za 1743 potrošača, koji su redovno izmirivali obaveze u prethodnom sporazumu od ukupno 2367, data je mogućnost da se nastavi otplata duga kroz novi sporazum, za kategoriju domaćinstva. Što se tiče ostale potrošnje, 53 od ukupno 85 potrošača su nastavili otplatu duga kroz novi sporazum.

Kad se uporedi poslednji obračunski

period sa istim periodom prije dvije godine, evidentno je da je razlika u dugovanju potrošača iz kategorije domaćinstva za 7.129.068,71€ manja; naime, ukupna dugovanja ovih potrošača, na posljednjem obračunskom periodu, iznosila su 113.592.079,37, dok su, na isti period od prije dvije godine, iznosila 120.721.148,08. Takođe je zabilježen rast naplate i za kategoriju ostala potrošnja; na posljednjem obračunskom periodu, dugovanja su iznosila 60.017.328,84, što je za oko 3 miliona manje nego 2021.godine, kada je dug bio 63.017.328,84 eura.

U Snabdijevanju tek očekuju zenit akcije, posebno kad su privredna preduzeća u pitanju, jer su bili godišnji odmori, a obzirom da akcija traje do 31.oktobra, očekuje se veći broj sklopljenih sporazuma.

Dugovanja u privredi čine značajnu

stavku ukupnog duga kojeg potrošači imaju prema EPCG; tako je decenijski problem sa dugom vodovoda cetinjskom snabdijevanju, koji premašuje milione eura, konačno pokrenut sa mrtve tačke. Rukovodstvo EPCG je u pregovorima sa Vladom po ovom pitanju, kažu nam u FC Snabdijevanje. Drugi, veliki dužnik, "13.Jul Plantaže", sa iznosom duga od 1.664.554,03 rješava se upravo sklopljenim sporazumom na rate, kojeg ova kompanija, za sada, poštuje.

Na kraju podsjetnik da se za sve informacije, potrošači mogu obratiti Call centru, besplatnim pozivom na broj 19100; informacije mogu dobiti i putem www.epcg.com, zvanične Fejsbuk strane, na mail adresi: call.centar@epcg.com, kao i u informativno-naplatnim punktovima lokalnih jedinica Snabdijevanja.

Tatjana Knežević Perišić

Đordan je, na otvaranju Konferencije kazao, da imamo zainteresovane investitore iz Zapadne Evrope, koji već imaju određene uspjehe na tom polju i koji žele, zajedno sa nama, da prave zeleni amonijak, da razvijamo takve projekte. Kasnije je, u razgovoru za Balkan Green Energy News, pojasnio da je riječ o početnim koracima naše kompanije u toj oblasti i da zasad ne može da saopšti više detalja.

-Nadamo se da ćemo uskoro potpisati memorandum o razumijevanju o saradnji na takvim projektima, sa jednom respektabilnom kompanijom iz te oblasti. Dodao je da postoji interesovanje kompanija sa Zapada i za proizvodnju zelenog vodonika. To je mogućnost za hibridnu proizvodnju, u kombinaciji obnovljive energije, vodonika, gdje bi se povezala i proizvodnja u gasnim elektranama.

Savremena praksa i razvojni trendovi u oblasti bezugljenične energetike, transporta i industrije u prvi plan su isturili potrebu za proizvodnjom i korišćenjem vodonika (visoka energetska vrijednost, dostupnost u prirodi, čisto sagorijevanje, izvodljiv transport gasovodima i pogodnost za „skladištenje“ električne energije).

Đordan je bio dio delegacije EPCG, koja je učestvovala u radu 38.Međunarodne konferencije energetičara, koja se, od 12.-15.septembra, održala na Zlatiboru. Uz njega, Kompaniju su predstavljali Miro Vračar, pomoćnik izvršnog direktora, Jovan Kasalica, rukovodilac FC Snabdijevanje, Nikola Daković, izvršni rukovodilac HE "Piva", Dejan Vraneš, inženjer u TE "Pljevlja", Nebojša Grbović, menadžer u DRI, Goran Šučur i Ivan Šaranović, članovi Odbora direktora.

Na osam tematskih cjelina i četiri panela, predstavljena su 62 rada o najaktuelnijim pitanjima u sektoru energetike. Razvoj moderne energetske infrastrukture, baterije i skladištenje energije, nova rješenja za energetske tranziciju, sa posebnim osvrtom na ulogu vodonika, energetika i industrija u regionu, u svijetlu uvođenja taksi na emisije ugljen-dioksida. Bilo je govora i o povezivanju elektroenergetskog sektora sa sektorima grijanja, transporta i industrije, elektroenergetske mreže i tržišta u energetici, energetske efikasnosti (domaćinstva, komunalni sektor, industrija, zgradarstvo...).

Tema koja se nametnula nakon uvođenja taksi na emisije ugljen dioksida,

Bojan Đordan na konferenciji na Zlatiboru

DELEGACIJA EPCG NA KONFERENCIJI "ENERGETIKA 2023."

Đordan: EPCG u susret dekarbonizaciji

Izvršni rukovodilac FC Proizvodnja Bojan Đordan kazao je, na otvaranju konferencije Energetika 2023, koju je, na Zlatiboru, organizovao Savez energetičara, da EPCG razgovara sa investitorima o zajedničkoj proizvodnji zelenog amonijaka i vodonika iz obnovljivih izvora energije

sagledavana sa različitim aspektata: aspekta investitora, aspekta elektroprivreda kod kojih je ugalj dominantan primarni energent, aspekta industrije, aspekta regulative i svakako sa aspekta bankarskog sektora.

Učestvujući u radu četvrtog panela, koji se bavio taksama na CO2 kao i novim mehanizmom CBAM koji EU uvodi ka zemljama, koje su van ETS šeme trgovina emisijama, Bojan Đordan je istakao da je Crna Gora, u susret upravo sličnim najavama u prošlosti, već usvojila nacionalnu uredbu naplate CO2 kredita. Učesnicima je objašnjen mehanizam prikupljanja novca od emisija CO2 kao i investiranje tog novca u zelene projekte, kao što je i sami projekat "Solari 3000+ i 500+".

Država je, iako uredba o naplati CO2

emisija postoji od 2020. godine, prvi put ove godine, novac usmjerila na zelene projekte i zajedno u saradnji sa EPCG, podržala izgradnju fotonaponskih sistema na krovovima stambenih objekata. Na ovaj način su i sami građani uključeni i omogućemo im je daju svoj maksimalni doprinos u dekarbonizaciji elektroenergetskog sektora. Đordan je istakao da se očekuje da uredba pretpri i određene izmjene, kao dio zahtjeva EZ, a sve u cilju približavanja regulative, koja je u zemljama EU. Na kraju, zaključio je da proces dekarbonizacije treba da posmatramo i iskoristimo kao šansu za privlačenje novih investicija i nove privredne aktivnosti, kako u energetici tako i u ostalim industrijskim oblastima, nikako kao problem i nepriliku.

Detalj sa potpisivanja memoranduma

Dragana B. Mijušković

Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore Milutin Đukanović i predsjednik Opštine Nikšić Marko Kovačević potpisali su Memorandum o razumijevanju za projekat „Sunčani grad“, koji predstavlja izraz zajedničkog interesa Elektroprivrede Crne Gore i Opštine Nikšić u pravcu daljeg urbanog razvoja grada, ali i sveukupno unapređenje društveno-ekonomskog ambijenta.

– Ovo je jedan mali korak u realizaciji velikog projekta, strateški važnog za Elektroprivredu i grad Nikšić i ostale državne institucije. Pošto je EPCG vlasnik Željezare i njene cjelokupne imovine, a znatan dio imovine nalazi se van kruga same Željezare, skoro 400 hiljada kvadratnih metara. I Opština, takođe ima značajni dio površina u neposrednoj blizini. Pošto EPCG odvaja znatna sredstva za rješavanje stambenih potreba naših radnika, a znamo da je to i želja lokalne samouprave, kao i ostalih institucija i ministarstava, mi smo osmislili jednu inicijativu da u tom dijelu napravimo stambeno- poslovni blok – istakao je Đukanović.

Đukanović je najavio da će međunarod-

EPCG I OPŠTINA NIKŠIĆ POTPISALI MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU ZA PROJEKAT „SUNČANI GRAD“

Za moderniji Nikšić

Kadrovske promjene usklađene sa novom organizacijom i sistematizacijom

Unašoj kompaniji usvojena je nedavno nova organizacija i sistematizacija i, shodno tome, izvršena su i određena razrešenja i imenovanja, kako bi se na što bolji način odgovorilo poslovnim izazovima. Naime, Odbor direktora EPCG AD Nikšić usvojio je izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u EPCG, na osnovu kojih su i izvršena i određena razrešenja i imenovanja,

Tako je, dosadašnji Glavni operativni direktor Zoran Šljukić, diplomirani elektroinženjer, postavljen na dužnost tehničkog direktora, dok je Ratko Pavičević, takođe diplomirani elektroinženjer, imenovan za menadžera projekata u Direkciji za razvoj i investicije.

Odlukom Odbora direktora doskorašnji Glavni finansijski direktor Miro Vračar, diplomirani ekonomista, usljed reorganizacije operativnih cjelina koje se bave finansijama, postavljen je za Pomoćnika izvršnog direktora za finansije, a mr Marina Šli-

ni javni konkurs za izbor najboljeg idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja biti raspisan u naredna dva mjeseca.

– Imamo viziju, imamo i ambiciju da iskoristimo ovaj posjed koji pripada EPCG i da se na taj način Elektroprivreda pojavi kao investitor – naglasio je Đukanović.

Predsjednik Opštine Nikšić Marko Kovačević ocijenio je da je ovo istorijski trenutak za grad Nikšić.

Potpisivanje ovog Memoranduma i kreiranje u realizaciji takvog projekta znači da jednom prostoru koji je bio prepoznat „na ovakav ili onakav način“, pokušamo da damo drugu dimenziju, gdje će grad Nikšić nastaviti da se razvija jednom boljom dinamikom nego do sada, kada govorimo o ovom ambijentu. Na čitavom tom prostoru planirana su značajna ulaganja svjetskih investitora, recimo BIG fashion treba da dođe u taj dio grada i tu će nastati jedna nova urbana cjelina. Nešto što je bilo prepoznato kao problem, kao nerješiva situacija, gledaćemo da riješimo, takođe da riješimo stambena pitanja zaposlenih u Opštini i u drugim državnim institucijama koje djeluju na teritoriji Nikšića.

Potpisivanju Memoranduma, ispred EPCG, osim predsjednika Odbora, prisustvovali su Ivan Mrvaljević, izvršni rukovodilac Direkcije za razvoj i investicije i Ranko Vuksanović. Ispred Opštine Nikšić, potpisivanju su prisustvovali Miljan Mijušković, savjetnik predsjednika Opštine i Mira Nikolić, saradnik na pripremi projekta iz Agencije za projektovanje i planiranje.

Nikolić je istakla da na ovaj način Opština želi da da novu šansu prostoru pored Željezare.

– Prvo ćemo imati jedan poslovno stambeni kompleks koji može da ima od 500 do 1000 stambenih jedinica. To možemo slobodno nazvati „novi mali grad“ koji će da ima sve što je potrebno za jednu živu zajednicu (igralište, vrtiće, sportski tereni, bazen, poslovni sadržaji) – istakla je Nikolić.

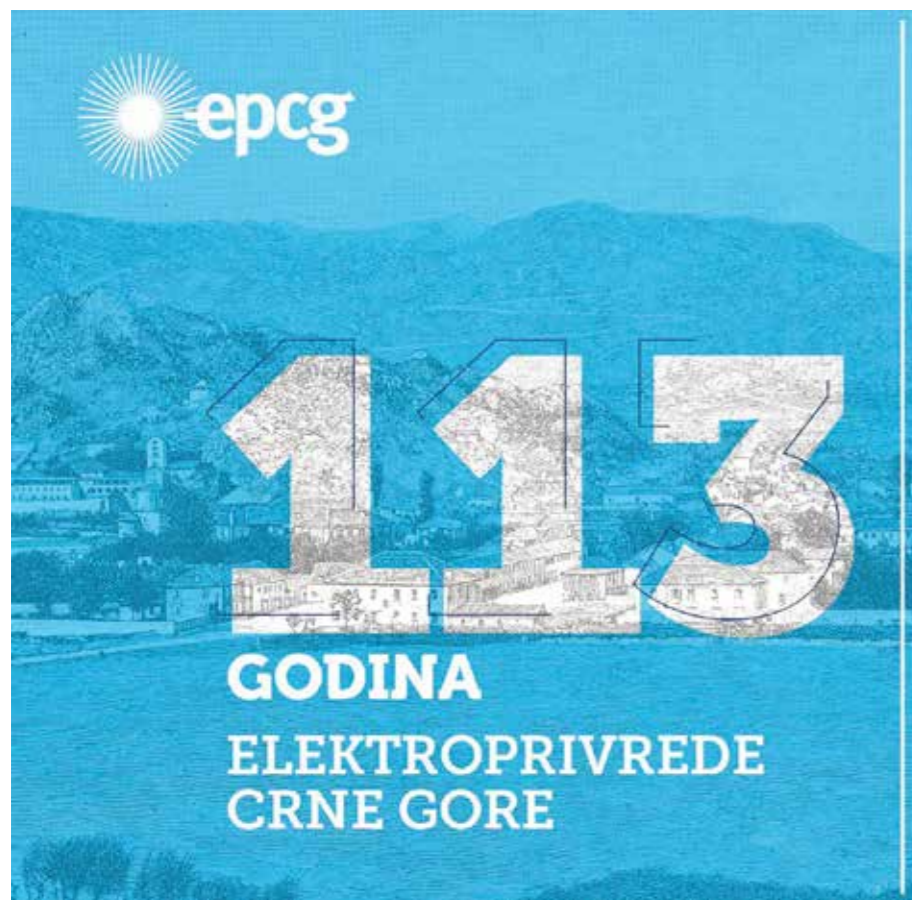
EPCG planira da sličnu ponudu uputi i drugim zainteresovanim državnim institucijama, kao što su Ministarstvo prosvjete, MUP, Ministarstvo zdravlja.

– To će značiti jedan novi pogled na grad Nikšić, značiće razvoj i modernizaciju ovog grada. EPCG će snositi troškove za ovu investiciju i prvi korak jeste da se napravi jedna vizuelizacija tog prostora, zaključio je predsjednik Odbora direktora EPCG Milutin Đukanović.

vančanin, diplomirani ekonomista, koja je donedavno obavljala funkciju rukovodioca Tima za upravljanje rizicima, imenovana je za izvršnog rukovodioca Direkcije za finansije, računovodstvo i nabavke.

Spisak promjena u ovom smislu zaključuje Ivan Bajić, koji je prethodno radio kao Rukovodilac Sektora za plan i izvještavaju u Sekretarijatu za računovodstvo Glavne finansijske direkcije, a ubuduće će djelovati kao rukovodilac Sekretarijata za računovodstvo.

Kadrovske promjene su uobičajena pojava u ogromnim sistemima kakav je EPCG i one su u svjetlu izmjena organizacije i sistematizacije, sasvim uobičajena pojava u ogromnim sistemima, kakav je EPCG. Zbog svega ovoga nema osnova za interpretacije kakve smo, u prethodnom periodu, mogli čitati i slušati u pojedinim medijima. U EPCG nastavljamo da radimo u interesu kompanije, kompletnog energetskog sektora i naravno opšteg interesa našeg društva.

DAN KOMPANIJE 19. AVGUST

U 114. godinu ulazimo sa puno optimizma okrenuti razvoju

Posvećeni ostvarenju ciljeva energetske tranzicije i razvoju projekata u oblasti obnovljivih izvora energije, bez obzira na brojne izazove, sa puno optimizma obilježavamo ovogodišnji Dan kompanije – 113. godina postojanja i kontinuiranog razvoja.

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) obilježava 19. avgust kao Dan Društva, u znak sjećanja na datum kada je, 1910. godine, kralj Nikola I pustio u rad prvu električnu centralu u Crnoj Gori.

Vrijeme između dvije godišnjice u Elektroprivredi Crne Gore obilježilo je niz postignuća, među kojima izdvajamo projekte od strateške važnosti, SOLARI 3000+ i 500+ te početak ekološke rekonstrukcije TE "Pljevlja". Ono što ohrabuje pred izazove koji nam slijede jeste i rekordna dobit od 114 miliona eura za prvih šest mjeseci 2023. godine, kao i sve bolja stopa naplate tekućih računa, ali i akumuliranih potraživanja.

– Rekordna neto dobit od 114 miliona eura za prvi kvartal ove godine, bez državne pomoći i povećanja cijene električne energije, zajedno sa uspješnim sprovođenjem projekta SOLARI 3000+ i 500+, kao i pokretanje novog, SOLARI 5000+ te kupovina imovine Željezare za cijenu višestruko nižu od realne, kojom je omogućeno pokretanje nove firme, EPCG – Željezara Nikšić, najvažniji su činioci našeg poslovanja u minulom periodu, ističe Milutin Đukanović, predsjednik Odbora direktora EPCG.

EPCG je uspjela sačuvati likvidnost, kreditni bonitet, povećan stepen naplate, broj redovnih platiša kao i isti nivo cijena električne energije, uprkos izazovnim energetskim prilikama.

– EPCG, u sklopu projekata koje razvija, hvata ozbiljan korak sa savremenim tokovima energetske tranzicije, a tako nešto je naročito važno u kontekstu razvoja onih sredina koje, kroz konvencionalne izvore, decenijama održavaju naš energetski sistem stabilnim i profitabilnim, ističe Nikola Rovčanin, izvršni direktor EPCG.

Nastavljamo da radimo u opštem interesu, ponosni na bogatu tradiciju, posvećeni razvoju i uvjereni da se aktuelna energetska kriza može uspješno prebroditi samo racionalnim i sinhronizovanim djelovanjem svih društvenih činilaca.

Crna Gora ima velike potencijale u obnovljivim izvorima energije

U organizaciji NVO Green Home, održana je panel diskusija na temu mogućnosti i prepreke kod upotrebe energije sunca, vjetra i korišćenje toplotnih pumpi za građane u Crnoj Gori.

Na panelu je prezentovano istraživanje NVO Green Home u kojem je zaključeno da Crna Gora ima velike potencijale u obnovljivim izvorima energije, ali da su ovi potencijali nedovoljno iskorišćeni. Prema energetskom bilansu za ovu godinu, proizvodnja struje biće prema strukturi: 51,2% iz hidroelektrana, 38,55% iz termoelektrane, 9,11% iz vjetroelektrana i 1,14% iz solarnih elektrana. I pored veli-

kog potencijala za proizvodnju električne energije iz Sunca, koji se mjeri brojem sunčanih sati od preko 2000 sati godišnje za veći dio teritorije, a više od 2500 sati za primorje, učešće proizvodnje električne energije iz solarnih panela sa samo 1,14% je izuzetno malo.

Prepreke u jednostavnom korišćenju ovih izvora energije ogledaju se još uvijek visokim cijenama ugradnje, ali i nedovoljnom informisanošću građana koliko su ustvari dugoročno posmatrano ove investicije isplative.

Na panelu je Dr Tomi Medved, rukovodilac Laboratorije za energetska strategiju

Fakulteta za elektrotehniku Univerziteta u Ljubljani, prezentovao zelenu transformaciju na slučaju Slovenije i dobre primjere iz prakse u ovoj zemlji, te ukazao na probleme na koje je nailazila Slovenija a koje Crna Gora ne bi trebala da ponovi.

O trenutnoj iskorišćenosti potencijala za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije govorili su i Aleksa Čulafić, predstavnik Ministarstva kapitalnih investicija, Ranko Vukmirović, sekretar odbora za energetiku i rudarstvo Privredne komore Crne Gore, kao i Željko Pečić, ispred Elektroprivrede Crne Gore.

Zajednički je zaključak da u Crnoj Gori imamo velike potencijale u obnovljivim izvorima energije, ali i brojne prepreke u korišćenju istih, te da je potrebno uložiti ozbiljne napore u obezbjeđivanju uslova za razvoj proizvodnje energije iz obnovljivih izvora za građane. Potrebno je definisati strateški i planski okvir za ovu oblast, koji je sastavni dio Nacionalnog energetskog i klimatskog plana na čijem se radu nije značajno odmaklo, ali i na stvaranju povoljnijih uslova za građane da investiraju u ovakve projekte. Tehnička i tehnološka rješenja postoje i svakodnevno se usavršavaju, ali u Crnoj Gori nedostaje primjena.

Organizacija panela je dio projekta "Hajde da pričamo o obnovljivim izvorima energije po mjeri čovjeka" koji NVO Green Home realizuje uz podršku Evropske mreže za klimu (CAN Europe).

Vlada Crne Gore obezbijedila je milion evra za unapređenje energetske efikasnosti u prerađivačkoj industriji, uz upotrebu savremenih tehnologija.

Program za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. godinu zajednički sprovode ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, nauke i tehnološkog razvoja i kapitalnih investicija, a implementira ga Fond za inovacije Crne Gore.

U toku pripreme Programa anketirane firme su rekly da bi ulagale u modernizaciju i optimizaciju proizvodnje kroz nabavku nove efikasne opreme, smart/digitalnih tehnologija i mašina sa više operacija, kao i u ugradnju solarnih fotonaponskih sistema i jačanje kapaciteta stručnih lica koji su zaduženi za upravljanje energijom.

Odziv privrednih subjekata na anketu o mjerama koje bi primijunile, kako tvrde u Vladi, bio je značajan, pa je bilo 56 potpunjenih upitnika od oko 100 poslatih.

Milion eura za unapređenje energetske efikasnosti

Ukupna procijenjena vrijednost investicija kod 56 anketiranih preduzeća je 16,3 miliona eura.

Firme mogu da dobiju od 80.000 do

200.000 evra.

Period realizacije odabranih projekata je najmanje šest, a najviše 24 mjeseca.

Pripremila: Dragana B. Mijušković

IRENA RADOVIĆ, IZVRŠNA DIREKTORICA INVESTICIONO-RAZVOJNOG FONDA CRNE GORE

Strateško opredjeljenje IRF-a je podrška „zelenoj“, energetskej tranziciji

Preko 1,8 milijardi eura kroz više od 4,5 hiljada projekata

„Projekti SOLARI 3000 i 500+ su, po meni, primjer kako se na institucionalnog nivoa djeluje na energetskej tranziciju i kako veliki državni sistem prenosi svoj uticaj i mogućnosti sa kojima raspolaže na širu populaciju, time im omogućivši, na vrlo jednostavan i jeftin način, da postanu prosumeri i aktivniji učesnici u zelenoj tranziciji, čime ostvaruju izuzetne benefite u smislu ušteda sredstava iz kućnih budžeta, što je u ovim kriznim vremenima od još većeg značaja“

Živimo i radimo u veoma dinamičnom vremenu, kada protok informacija, ljudi i kapitala kontinuirano kreira nove mogućnosti za djelovanje državne razvojne institucije kao što je Investiciono razvojni fond, a sve u službi prosperiteta i razvoja crnogorske privrede, kazala je u intervjuu za naš korporativni list Irena Radović, izvršna direktorica Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore.

Istakla je da u cilju podrške ekonomskoj politici Vlade Crne Gore, IRF podstiče održivi i inkluzivni razvoj kroz finansiranje ravnomjernog regionalnog razvoja, konkurentnosti i likvidnosti privrednih subjekata, infrastrukturnih projekata, projekata koji se zasnivaju na efikasnom korišćenju resursa i zaštite životne sredine, kao i proizvodnje i usluga orijentisanih prema izvozu. Naravno izuzetno je važna inkluzija koja iz naše perspektive podrazumijeva uključivanje u preduzetnički ciklus žena, mladih, poljoprivrednih proizvođača i ostalih segmenata koji imaju otežan pristup finansijskim sredstvima.

Uvažavajući navedeno IRF je do sada podržao crnogorsku privredu sa preko 1,8 milijardi eura kroz preko 4,5 hiljada pro-

jekata, naglasila je Radović.

Koliko je IRF prisutan u energetskom sektoru i koliko je sredstava opredjeljeno za razvojne projekte u energetici?

Što se tiče energetske tranzicije odnosno finansiranja u projekte koji su odgovorni prema životnoj sredini i ekologiji, IRF je institucija koja još od 2015. godine ima uspostavljenu namjensku kreditnu liniju isključivo za finansiranje ovog tipa projekata. U širem smislu, to podrazumijeva, uz već spomenute energetske projekte koji podstiču proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i projekte sa ciljem povećanja energetske efikasnosti, i mogućnost finansiranja kroz ostale IRF-ove kreditne linije. To obuhvata projekte kojima je cilj dekarbonizacija u svim sektorima kao i one koji, u krajnjem, postižu smanjenje efekata klimatskih promjena. Na taj način, za IRF je „zeleno“ investiranje horizontalna komponenta koja se integriše kroz sve sektore kao što su energetika, turizam, poljoprivreda i usluge.

Naravno, u tzv. „zelenoj“ tranziciji, upravo je sektor energetike najzastuplje-

niji i njegova dekarbonizacija i optimizacija ima najveće benefite, kako na privredu i ekonomiju tako i na cjelokupno društvo. IRF je, u skladu sa svojom misijom, prepoznao upravo taj sektor kao važan i podstiče i ohrabruje svoje klijente da se intenzivno bave ovom temom i uvrste je u svoje projekte.

Sa ciljem još bržeg nastavka ovih aktivnosti, IRF će u saradnji sa međunarodnim finansijskim partnerima, u narednom periodu aktivnije raditi na implementaciji programa podrške klimatski održivim projektima, koji se baziraju na proizvodnji energije iz obnovljivih izvora, energetskej efikasnosti u relevantnim sektorima (poljoprivreda, turizam, proizvodnja i prerađivač), saobraćaj, efikasnost prilikom korišćenja resursa (voda, šume), upravljanje otpadom i sl.

Po osnovu aranžmana sa međunarodnim finansijskim partnerima trenutno je dostupno najmanje 100 miliona eura namijenjenih isključivo projektima klimatske akcije, dok se i dodatna finansijska sredstva, koja su raspoloživa, u iznosu od preko 100 miliona eura, takođe mogu namijeniti za ove projekte.

Koliko su projekti u oblasti obnovljivih izvora energije atraktivni za kreditiranje i kakva su vaša dosadašnja iskustva?

Kao što sam spomenula, strateško oprijedjeljenje IRF-a je podrška „zelenoj“, energetskej tranziciji, ali ipak moram priznati da, iako je evidentan rast interesovanja, ono još nije na željenom nivou kada su u pitanju projekti iz ove oblasti. U najvećem dijelu interesovanje klijenata se odnosi na korišćenje solarne energije, kao izvora za proizvodnju električne energije i očigledno je da postoji prostor da se podstiču i projekti koji obuhvataju dobijanje energije i iz drugih obnovljivih izvora. Što se tiče ovog tipa projekata, neophodno je istaći da sve vrste investicija zahtijevaju stabilno i predvidivo poslovno okruženje. Svjedoci smo da su prethodne dvije godine bile nepredvidive u dijelu posljedica izazvanih zdravstvenom, a sada i globalnom bezbjednosnom krizom što se na kraju ozbiljno reflektovalo na finansijski, ali i energetskej sektor. U očekivanju stabilizacije ovih prilika, vjerujemo da će porasti i interesovanje klijenata i angažovanje finan-

Irena Radović i Mitar Vučković

sijskih sredstava, posebno ako znamo da je upravo okrenutost ovom vidu energije, jedno od planetarno važnih strateških opredjeljenja i jedan od odgovora za izlazak iz dugoročne klimatske krize.

Stoga mislim da je, i nama u Crnoj Gori, neophodan širi društveni konsenzus uz uključivanje svih zainteresovanih strana i maksimalno moguću institucionalnu i vladinu podršku, kako bi se ove teme dalje aktuelizovale.

Moram naglasiti da ovaj tip projekata, u sebi sadrži i komponente koje su suštinski benefiti za društvo i kompanije i koji se ogledaju u stvaranju i unapređivanju radnih mjesta, boljoj socijalnoj zaštiti i smanjenju siromaštva, čistoj i zdravoj životnoj sredini, razvoju održive i otporne infrastrukture, pristup jeftinijim "zelenim" uslugama i proizvodima, razvoj malih i srednjih lokalnih preduzeća, prelazak na ugljenično neutralne tehnologije i na tehnologije zasnovane na efikasnim resursima i ostalo.

Da bi se procesi odobravanja kreditiranja još više unaprijedili i olakšali pristup sredstvima krajnjim korisnicima, IRF uspostavlja metodološki okvir za identifikaciju, analizu, plasman i monitoring „zelenih“ projekata.

Istovremeno, potrebno je kontinuirano obrazovanje, ne samo institucija koje pružaju podršku, već i samog tržišta tj. potencijalnih korisnika i segmenata koji će prepoznati konkretne benefite primjene novih tehnologija u svrhu „zelene“ i energetske tranzicije.

Naravno, kao i kod svih projekata koje IRF finansira, akcenat je na održivosti poslovnog modela i poslovne ideje što, na sreću, nije teško postići kod „zelenih“ projekata kod kojih je povrat investicije relativno brz, zahvaljujući i prirodnim potencijalima Crne Gore, a posebno se to odnosi na korišćenje solarne energije koja ima veliki, nedovoljno iskorišten potencijal.

Naravno, kako bi ovi projekti bili još primamljiviji kod privrednih subjekata, neophodna je adaptacija regulative i to u dijelu standarda za energetske efikasnosti zgrada, posebno ističem značaj započinjanja procesa izdavanja energetskih pasoša u zgradarstvu, kao i standarda u vezi sa emisijom gasova staklene bašte u transportu, između ostalog. Ne manje važan segment su i subvencije i podsticaji koji su neophodni da se preduzmu od strane države i koji bi dodatno ubrzali ove procese.

IRF finansira projekat "Solari" koji je prokrenula EPCG, kakvo je Vaše mišljenje o tom projektu koji je proširen na još pet hiljada potencijalnih korisnika, a koji podrazumijeva izgradnju solarnih elektrana na mjestu potrošnje?

Uvažavajući ciljeve prihvaćene Pariškim sporazumom, moramo naglasiti da smo mi, globalno, na početku puta, pri čemu energetska efikasnost odnosno korišćenje solarne energije, kroz projekte SOLARI, predstavlja izuzetan doprinos promociji ove grane energetike u Crnoj Gori i koji će otvoriti mnoga radna mjesta, uticati na poboljšanje uslova života i standarda građana i omogućiti korisnicima da direktno proizvode električnu energiju.

Projekti SOLARI 3000 i 500+ su, po meni, primjer kako se sa institucionalnog nivoa djeluje na energetske tranzicije i kako veliki državni sistem prenosi svoj uticaj i mogućnosti sa kojima raspolaže na širu populaciju, time im omogućivši na vrlo jednostavan i jeftin način da posta-

nu prosumeri i aktivniji učesnici u zelenoj tranziciji, čime ostvaruju izuzetne benefite u smislu ušteda sredstava iz kućnih budžeta, što je u ovim kriznim vremenima od još većeg značaja. Naravno, veoma smo zainteresovani za nastavak saradnje i u budućnosti na ovom važnom projektu.

Vrijeme će pokazati o uspješnosti ovog modela investiranja i ja sam, lično, veliki optimista i podržavalac ovog tipa projekata.

Generalno, kako ste zadovoljni saradnjom sa EPCG i ima li nešto novo u najavi?

Crna Gora, koja je naglašeno orjentisana na turizam kao glavnu privrednu djelatnost, a pritom deklarirana kao ekološka država, posebnu pažnju mora posvetiti valorizaciji potencijala zelenog rasta i cirkularne ekonomije, integrišući demografske, društvene, prirodne i ekonomske aspekte privrednog razvoja, kako je i navedeno u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine, kojom su univerzalni UN ciljevi

održivog razvoja preneseni u nacionalni kontekst. Industrijska politika Crne Gore 2019–2023. godine uvažava principe bazirane na razvoju zelene ekonomije, resursne efikasnosti i održive proizvodnje i potrošnje, upravljanju industrijskim otpadom, uvođenju ekoloških standarda i definisanju mjera i aktivnosti za njihovu implementaciju.

Shodno navedenom, u narednom periodu, jako je važno identifikovati projekte i pružiti podršku razvojnim inicijativama koja podržavaju zelenu tranziciju. Što se tiče klimatskih projekata u sektoru energetike, IRF u posljednjih tri godine stavlja izuzetan fokus na finansiranje solarnih elektrana odnosno objekata za proizvodnju električne energije iz sunčevog zračenja. U tom smislu istakla bih da je Crna Gora jedna od zemalja sa najvećim nivoom solarne radijacije u Evropi dok su instalirani proizvodni kapaciteti kao i udio u energetskom bilansu zanemarljivi kada je u pitanju ovaj OIE.

Navedeno ukazuje na izuzetnu važnost

pionirske uloge EPCG u promociji i implementaciji energetske tranzicije, tako da smo jako ponosni što smo dio ovog projekta.

Koji su to uslovi koje trenutno nudite investitorima i šta je ono što mogu da očekuju u narednom periodu?

IRF je, kao državna razvojna finansijska institucija opredjeljen ostvarivanju strateških razvojnih ciljeva i sprovođenju ekonomske politike Vlade Crne Gore, koja se temelji na unapređenju konkurentnosti crnogorske privrede, balansiranjem regionalnom razvoju, uz poštovanje principa zelene ekonomije. IRF od osnivanja ima kontraktilnu ulogu, posebno naglašenu u premošćavanju negativnih efekata krize, kroz finansijsku podršku privredi, čime se obezbjeđuje rast i razvoj privrednih subjekata i očuvanje radnih mjesta.

IRF je prepoznat kao institucija sa najpovoljnijim uslovima kreditiranja tokom protekle decenije. U narednom periodu ćemo, rukovodeći se principima održivosti, nastaviti sa investicionom podrškom projektima koji unapređuju konkurentnost mikro, malog i srednjeg biznisa i doprinose očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mjesta. Dodatno ćemo voditi računa da ponuda bude stimulaturna za razvoj preduzetništva, naročito kroz podršku posebnim ciljnim grupama – ženama, mladima, individualnim poljoprivrednim proizvođačima i drugim ranjivim kategorijama koje imaju otežan pristup finansiranjima. Važan fokus za dalji razvoj je i uvažavanje činjenice da neujednačen regionalni razvoj u Crnoj Gori predstavlja kontinuiran izazov. Naravno, svi planovi IRF-a su bazirani i na integraciji zelene i digitalne tranzicije, koje kao horizontalne komponente imaju uticaja na većinu sektora.

U procesu ste transformacije Fonda u Razvojnu banku Crne Gore, šta očekujete od tog procesa i šta će to značiti za ukupni privredni ambijent Crne Gore?

Ambiciozni strateški planovi za dalji razvoj Crne Gore, s naglaskom na proces integracije u EU, nužno zahtijevaju unapređenje institucija sistema. Na temelju smjernica iz strategija i preporuka Evropske komisije za integraciju Crne Gore, jasno je da je budući razvoj crnogorske privrede usmjeren prema zelenoj ekonomiji i digitalnoj transformaciji. To je od izuzetne važnosti za IRF vezano za nastavak partnerske saradnje i osiguravanje

sredstava od međunarodnih finansijskih institucija, koje sve više insistiraju na definisanju konkretnih ciljeva u vezi sa zelenim finansiranjem. Ostvarivanje ovih ciljeva zahtijeva kontinuirano poboljšanje finansijske i nefinansijske podrške mikro, malim, srednjim i velikim preduzećima radi povećanja konkurentnosti i potencijala privrednog rasta.

To je u najvećoj mjeri i uslovljeno iniciranje procesa transformacije IRF-a u Razvojnu banku Crne Gore, jer će se time stvoriti preduslovi za sertifikaciju institucije, od strane Evropske komisije, za pristup EU fondovima. Korišćenje EU fondova je značajan podsticaj za kreiranje raznovrsnih finansijskih instrumenata, kao što su garantne šeme i investicije u rizični i vlasnički kapital, po uzoru na razvojne banke, članica EU. Novi finansijski instrumenti će korisnicima omogućiti bolje zadovoljenje njihovih potreba, posebno u pogledu kapitala, kamatnih stopa, rokova otplate, korišćenja grantova, smanjenih zahtjeva za obezbjeđenjem i drugih benefita, s značajnim pozitivnim efektima na cjelokupnu privredu i efikasniju raspodjelu razvojnih sredstava.

Pored navedenog, važno je istaći dodatni motiv transformacije u Razvojnu banku, koji se odnosi na unapređenje modela finansiranja kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan, s posebnim naglaskom na kombinovane modele koji uključuju značajne grant komponente.

Sve navedeno je od izuzetnog značaja za uključivanje ranjivih segmenata društva i podršku uravnoteženom regionalnom razvoju putem finansiranja infrastrukturnih projekata na lokalnom nivou i drugih projekata koji poboljšavaju životne i radne uslove, posebno u manje razvijenim opštinama.

Mnogi su aspekti strateškog razvoja crnogorske privrede koje će Razvojna banka podržati, ali ovom prilikom naglašavamo i podršku konkurentnosti crnogorske privrede i izvoznoj orijentaciji crnogorskih kompanija kroz uvođenje novog instrumenta, osiguravanje izvoza od netržišnih rizika.

Sve u svemu, globalni trendovi zahtijevaju agilne institucije i inovativne modele razvoja, kako bi crnogorska privreda našla adekvatno mjesto u lancima stvaranja vrijednosti i time doprinijela opštem napretku. Transformacija IRF-a u Razvojnu banku Crne Gore je kompletno posvećena realizaciji te misije.

Razgovarao: Mitar Vučković

Detalj iz radionice

POČELA IZRADA PVC STOLARIJE

Kvalitetu prednost

Marija Vukotić

EPCG-Željezara Nikšić je počela sa izradom aluminijske i PVC stolarije. Ivan Vujović, šef mehaničke radionice EPCG - napominje da nijesu izašli iz okvi-

ra prvobitnog biznis plana koji je usvojila Elektroprivreda, a tiče se aluminijske konstrukcije i potkonstrukcije. Ono što je predviđeno biznis planom je da u radionici mogu da se realizuje brojni poslovi tog tipa ističe Vujović. Mašine koje su kuplje-

Ivan Vujović šef mehaničke radionice

ne su najsavremenije i mogu da pripreme i odrade sve vezano za aluminijski program, koji je planiran u Željezari.

Na pitanje otkud ideja da se krene u ovu priču, Vujović je kazao da pošto su vidjeli mogućnost da mogu da proizvode stolariju željeli su da je iskoriste. Prvo su napravili odličan tim majstora i za proizvodnju i za montažu. Vođeno je računa o svakom detalju, jer su novi na tržištu, pa je bitno biti dobar konkurent. Ističe da najveći aduti PVC stolarije su odlični koeficijenti toplotne i zvučne izolacije, dugotrajnost i relativno konkurentne cijene u odnosu na ostale materijale, a da su prilikom pokretanje proizvodnje zaista vodili računa o tome.

Spojevi PVC stolarije se vare i elementi praktično čine jedinstvenu cjelinu - što sprječava gubitak toplote. Za proizvodnju ALU i PVC bravarije posjeduju visoko sofisticirane mašine vrhunske tehnologije. Ulaganje u svoj dom je ulaganje u budućnost kaže Vujović. Kako bi zadovoljili kupca, kvalitetu se daje najveća prednost i sve se radi po najvišim standardima i tehničkim uputama stručnjaka.

- Da bi uspjeli da izađu na tržište morali su da izaberu i kvalitetne profile kako bi budući korisnici bili zadovoljni. Trenutno radimo sa tri vrste profila, što bi ljudi rekli za svačiji džep. Ono što je bitno istaći jeste da za sve profile koristimo iste okove i ojačanja od 2,5 mm. Jedina razlika je u vrsti profila, a ostalo je sve isto - objašnjava Vujović.

Omogućena je i kupovina na rate. Ono što je bitno istaći, da je svim radnicima EPCG jeftinije nego ostalim korisnicima. Cijene koje su inače niže od ostalih firmi, za radnike su još povoljnije. Svi zainteresovani se mogu informisati na mejl adresu alpcvpotkonstrukcije@gmail.com, ivan.vujovic@epcg-znk.com, kao i na zvanični mejl EPCG - Željezare Nikšić.

Ono što je plan u skorijoj budućnosti jeste da prošire kapacitete i da postanu vodeća firma u državi vezano za aluminijske i PVC profile. Prva su državna firma koja se bavi ovom djelatnošću, a Vujović kaže da se nada da će postati i prvi u državi po kvalitetu i po broju poslova koje rade.

- Na nama je da se dokažemo i na našem prvom velikom projektu koji radimo za kolege iz Solar Gradnje. Taj posao bi trebao da bude odskočna daska, za ostale velike projekte za koje se nada da će imati pomoć matične kompanije - zaključuje Vujović.

EPCG-SOLAR GRADNJA USPJEŠNO
PRIVODI KRAJU PROJEKAT SOLARI 3000+ I 500+

Na redu Solari 5000+

Ekipa EPCG - Solar gradnje do danas su montirale više od 2800 solarnih elektrana na krovove kuća i poslovnih objekata širom Crne Gore. Bliži se završetak realizacije projekta Solari 3000+ i 500+. Početkom oktobra trebalo bi da počne implementacija projekta Solari 5000+, za koji je javni poziv završen u martu ove godine

Valerija Saveljić direktorka EPCG-Solar gradnje

Valerija Saveljić imenovana je za izvršnu direktorku EPCG-Solar gradnje saopšteno je iz te kompanije.

Valerija Saveljić je na poziciji izvršnog direktora zamijenila Ranka Vuksanovića, koji je nedavno, prije isteka četvorogodišnjeg mandata, podnio ostavku zbog prelaska na drugo rukovodeće radno mjesto. Saveljić su jednoglasno izabrali članovi Odbora direktora ESG na svojoj četvrtoj redovnoj sjednici kao prvorangiranu kandidatkinju.

"Za ovu poziciju su je preporučili najbolji ponuđeni program razvoja privrednog društva, kao i značajno prethodno iskustvo u rukovođenju u privrednom sektoru", piše u saopštenju Solar gradnje.

izgradnja velikih solarnih elektrana kao što su "Krupac" (36MW), "Slano" (2,2MW) i "Branja Vrtac" (1,7MW), naglašavaju iz EPCG-Solar gradnja.

Podsjetimo, projektom Solari 3000+ i 500+ koji je pokrenula Elektroprivreda Crne Gore pokrenula je "zelenu" energetsku tranziciju u Crnoj Gori.

Zahvaljujući ovom projektu koji je pokrenula Elektroprivreda, donesene su važne zakonske izmjene koje će omogućiti dalji razvoj energetskog sektora u pravcu olakšica za izgradnju obnovljivih izvora energije. Treba napomenuti da je zalaganje

rukovodstva EPCG-a dovelo do zakonskih izmjena u smislu da urbanističko-tehnički uslovi više nisu potrebni za izgradnju elektrane do 1 MW, kao i da je smanjen PDV na uvoz solarnih panela na 7 odsto, što će značajno smanjiti troškove građana pri ulaganju u sopstvenu solarnu elektranu.

EPCG - Solar gradnja već predstavlja uspješnu firmu koja raspolaže licenciranim obučanim kadrom montera i vrijednom ekipom inženjera, koja pored učešća u projektima Elektroprivrede, može biti konkurentna kako na tržištu regiona tako i šire.

Dragana B. Mijušković

SE Čevo

EPCG-Solar gradnja potpisala je sporazum o saradnji sa preduzećem "Obnovljivi izvori energije" d.o.o. Podgorica, kojim se predviđa poslovno-tehnička saradnja na razvoju solarne elektrane "Čevo", snage 225 MW. Realizacija projekta počće kada preduzeće "Obnovljivi izvori energije" d.o.o. Podgorica dobije potrebne građevinske dozvole.

Prezentacija električnih vozila i panel diskusija o njihovom razvoju

Povodom Svjetskog danu električnih vozila, koji se obilježava 09. septembra, Sektor za unapređenje poslovanja i inovativne tehnologije je u saradnji sa CIREC Crna Gora organizovao je na parking prostoru Upravne zgrade CEDIS-a prezentaciju električnih vozila i punionica koja posjeduje. Prezentaciji su se pridružili i poslovni partneri naše kompanije izloživši više električnih vozila. Alliance doo je predstavio Renault Megane E-tech i Daciu Spring, a Osmanagić Co Opel Mokka. Svojim atraktivnim dizajnom, vizuelnim rješenjima i enterijerom izložena vozila su privlačila pažnju prisutnih.

Pored zaposlenih u CEDIS-u, događaju su prisustvovali i predstavnici nekoliko gradskih preduzeća i privrednih društava koji su bili u prilici da na interaktivan način steknu dodatna znanja o e-mobilnosti i svim aspektima tog koncepta, kao što su energetska efikasnost, očuvanje životne sredine, ali i da isprobaju vozila i iskuse tehnologiju budućnosti.

Prisutne je pozdravio Dušan Boričić, rukovodilac Sektora za unapređenje poslovanja i inovativne tehnologije, rekavši, između ostalog, da je CEDIS, kao kompanija čija je osnovna djelatnost distribucija električne energije, blagovremeno prepo-

znao trendove razvoja e-mobilnosti i prevoza ljudi i robe, pa je tako 2019. godine nabavljena i instalirana punionica za električna vozila na parking kod Upravne zgrade. Istovremeno su nabavljena tri električna vozila, što je bio početak realizacije ideje e-mobilnosti u našoj kompaniji. Snimljeni realni podaci upotrebe električnih vozila, koji se odnose na ekonomsku isplativost njihovog korišćenja, išli su u prilog nastavku realizacije ove ideje koja je postala održiva i realna, jer električna vozila polako postaju dio našeg svakodnevnog života i mijenjaju svijet.

Što se tiče infrastrukture za snadbijevanje "gorivom" električnih automobile, CEDIS, za sada, posjeduje ukupno šest punionica pojedinačne snage 22 kW. Punjači spadaju u kategoriju, tzv. pametnih, jer sadrže softver i aplikaciju za nadzor i upravljanje. U svakom trenutku autorizovani korisnik može pristupiti punjaču i informisati se da li je slobodan ili je u radu. Punjačima se putem softvera može upravljati, pa se tako npr. može odrediti termin preuzimanja vozila, pri čemu softver u komunikaciji sa vozilom odredi snagu punjenja kako bi zadatak bio ispunjen. Upotrebom softvera se može u svakom trenutku pratiti rad punionice, kolika

je snaga punjenja i slično.

Rad softvera je na parking demonstriran prilikom punjenja tri različita vozila, tako da se kroz softver mogla vidjeti njihova snaga i da punjenje kreće sa oko 60 odsto nominalne snage, dok tek nakon nekoliko minuta punjač daje punu nominalnu snagu invertoru vozila.

Nakon prezentacije električnih vozila, za zaposlene je u Centru za unapređenje specijalističkih kompetencija organizovana panel diskusija na temu „Osvrt na istorijski razvoj električnih vozila“.

Otvarajući panel, Dušan Boričić je naglasio da električna vozila svoj uspon doživljavaju u jakim ekonomijama, tj. u zemljama EU, kao i u Kini.

- Iako se obježava Dan električnih vozila, pažnju zaslužuje i „gorivo“ za njih, „gorivo“ električnih vozila je električna energija, a djelatnost CEDIS-a je njena distribucija. CEDIS treba da se pozabavi punionicama, jer će, prije ili kasnije, sve one biti korisnici distributivne mreže - kazao je Boričić, koji je otvorio određena pitanja, vezano za e-mobilnost, nakon čega je Miodrag Janičić, šefu Službe za e-mobilnost, za naše zaposlene održao prezentaciju na temu „Osvrt na istorijski razvoj električnih vozila“.

Prezentacija električnih automobila

Rudnik uglja AD Pljevlja (RUP) obilježio je, u petak 22. septembra 2023, Dan rudara i 71. godinu poslovanja Društva. Obraćajući se prisutnima v.d. izvršnog direktora Alen Štulić istakao je da RUP u proteklih godinu, u periodu između dva praznika, postigao rekordne rezultate u otkrivicima i proizvodnji uglja.

- To je za nas u površinskoj eksploataciji vrlo važno, jer nam garantuje stabilnost i sigurnost isporuke uglja našim strateškim partnerima, a prije svega Elektroprivredi Crne Gore, kao i partnerima na tržištu široke potrošnje. Ostvareni obim otkrivicke za period između dva praznika iznosio je 9,5 miliona m³čm, a ukupno proizvedena količina uglja za posmatrani period iznosila je 1,8 miliona tona - kazao je Štulić.

Štulić je istakao nema zaostalih dugovanja prema državi i lokalnoj upravi te da je prioritet u radu pljevaljskim rudarima zaštita životne sredine, na čemu će i u narednom periodu intezivno raditi, dok će u fokusu biti vraćanje rijeke Čehotine u staro korito.

Rudarima je praznik čestitao i izvršni

OBILJEŽEN DAN RUDARA I 71. GODINA RUP-A

U znaku rekorda

direktor EPCG Nikola Rovčanin. Istakao je da će EPCG, kao matična kompanija, uvijek biti podrška i oslonac, ne samo RUP-u, nego i svim ćerkama kompanijama.

- Pred nama je jedan veliki investicioni ciklus, u oblasti obnovljivih izvora energije, izgradnja velikog broja vjetroelektrana, solarnih sistema, ne zaboravljamo i ulažemo u naše hidroelektrane, i hidroelektranu Piva i hidroelektranu Perućica, i samo takvim načinom razmišljanja i ne favorizovanja određenih regiona i određenih oblasti, odnosno ravnomjernim razvojem, možemo doći do cilja - kazao je Rovčanin.

Rovčanin je kazao da će 2025. biti izazovna godina te da je svi moraju dočekati spremno.

- Tada je finiš ekološke rekonstrukcije TE Pljevlja, kada ona ulazi u pauzu i biće u zastoju više od šest mjeseci. Na to

mora da bude spremna i Elektroprivreda, na to mora da bude spreman i Rudnik uglja. I mi za taj scenario pravimo strategiju u dijelu obezbjeđenja dovoljnih količina električne energije za stabilnost sistema. Ali zašto nam je bitan taj korak, taj napor? Jer nakon završetka ekološke rekonstrukcije imaćemo jedan uređen termoenergetski kompleks, čiji će standardi odgovarati direktivama EU i koji će obezbjeđiti budućnost rada, a time i budućnost RUP-a. Tako ćemo čuvati Rudnik i čuvati stabilnost energetskog sistema. Tako ćemo, kao što su i dosad radili, kroz cijenu uglja, čuvati stabilnost radnih mjesta u RUP, ali čuvati i investicije. I veoma je važno da se do 2025. godine svi pripremimo i u dijelu onog što je govorio direktor Rudnika o vašem velikom projektu izmještanja korita rijeke Čehotine - zaključio je Rovčanin.

Region se sprema za zimu

Energetska kriza kao da je otišla u drugi plan, ali najava štrajka u Australiji, drugom najvećem izvozniku tečnog naftnog gasa u svijetu, začas je podigla cijene na berzama, uz procjene pojedinih trgovaca da bi sa sadašnjih oko 40 eura po MWh, mogle da dostignu i 100 eura. Situacija je veoma nestabilna, pa je najbolja politika osigurati što više opcija za snabdijevanje pred dolazak ove, ali i narednih zima. Mađarska je tako dogovorila isporuke iz Turske, što će biti prvi put da ova azijsko-evropska država prodaje prirodni gas nekoj evropskoj zemlji sa kojom se ne graniči. Turska je i sa Bugarskom potpisala sporazum za transport do 1,5 milijardi m³ godišnje. Srbija već neko vrijeme namjerava da uvozi prirodni gas iz Azerbejdžana. Zalihe gasa su, inače, na oko 620 miliona kubnih metara, i nalaze se u skladištu gasa Banatski Dvor i u Mađarskoj. U međuvremenu, evropska skladišta gasa su puna. Udruženje Gas Infrastructure Europe je objavilo da je postignut cilj da rezervoari budu 90 % popunjeni i to dva i po mjeseca prije roka, 1. novembra.

(balkangreenenergy.com)

Ispitni rad najveće sunčane elektrane u BiH

Najveća sunčana elektrana, koja je dosad izgrađena u Bosni i Hercegovini, SE Petnjik u opštini Grude, instalisane snage 45 MW, krenula je s ispitnim radom. Projekat je rezultat saradnje norveške firme Greenstat i graditeljske kompanije GP Toming sa sjedištem u Drinovcima, u BiH, koja je proširila svoju djelatnost na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora.

(energetika-net.hr)

EU raspisuje pilot aukciju za zeleni vodonik

Evropska komisija objavila je uslove za svoju pilot aukciju vrijednu 800 miliona eura, čiji je cilj podrška evropskoj proizvodnji vodonika iz obnovljivih izvora energije. Aukcija, koju finansira Inovacioni fond pod okriljem Evropske banke vodonika, trebalo bi da bude raspisana 23. novembra, saopštila je Evropska komisija. Na nadmetanju, kako se navodi, biće podijeljene subvencije u vrijednosti od 800 miliona eura proizvođačima vodonika iz obnovljive energije u Evropskom ekonomskom prostoru (EEA). Podrška će imati oblik fiksne premije, izražene u eurima po kilogramu, za zeleni vodonik proizveden u periodu od deset godina.

(energetskiportal.rs)

Razvoj OIE u Španiji

Evropska investiciona banka (EIB) odobrila je zajam od 575 miliona eura kako bi podržala energetske kompanije Repsol, u gradnji vjetroelektrana i sunčanih elektrana u Španiji, ukupne snage 1,1 GW, a koje bi trebale biti puštene u rad prije kraja iduće godine. U Madridu je već potpisan ugovor o dodjeli 400 miliona eura, što je prva tranša kredita. Električna energija koja će biti proizvedena u tim postrojenjima, odgovaraće prosječnoj godišnjoj potrošnji oko 645 hiljada španskih domaćinstava i pomoći u smanjenju emisija stakleničkih gasova, za više od 800 hiljada tona CO₂ godišnje.

(energetika-net.hr)

Evropska virtuelna elektrana od 25.000 baterija

Njemačka kompanija Sonnen saopštila je da upravlja najvećom virtuelnom elektranom u Evropi, koja se sastoji od 25.000 baterija instaliranih u domaćinstvima širom Njemačke. Virtuelne elektrane – model koji osvaja i region jugoistočne Evrope – bazirane na baterijama u domovima krajnjih potrošača, još jedan su dokaz da su decentralizacija i digitalizacija u energetskom sektoru osnova energetske tranzicije. Snaga virtuelne elektrane kompanije Sonnen je trenutno 250 MWh, a plan je da se kapacitet poveća na 1 GWh u narednih nekoliko godina. Njemačka je na kraju prošle godine imala solarne elektrane snage 67,6 GW, a samo u prvih šest mjeseci ove godine instalirano je još 465.000 fotonaponskih sistema kapaciteta 6,5 GW. Baterije sve češće prate instalaciju solarnih panela.

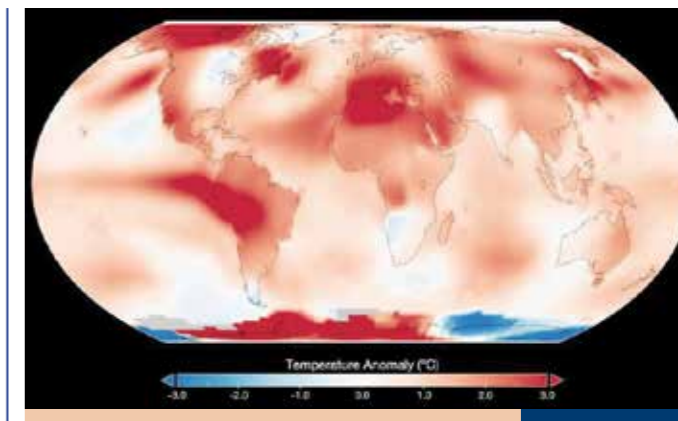
(energetskiportal.rs)

Norveška: Najveća plutajuća VE na svijetu

Norveška naftno-gasna kompanija Equinor, zvanično je otvorila najveću plutajuću vjetroelektranu na svijetu, Hywind Tampen, čija je procijenjena vrijednost oko 638 miliona eura. To je i prva svjetska vjetroelektrana na moru, koja će snabdijevati električnom energijom naftna i gasna polja, smanjujući njihove emisije CO₂. Očekuje se da će plutajuća VE, kapaciteta 88 MW, smanjiti emisije CO₂ za 200.000 tona godišnje. Nova VE će pokrivati oko 35 % godišnjih potreba za električnom energijom na pet platformi. Vjetropark se nalazi na oko 140 kilometara od obale, gdje je dubina vode između 260 i 300 metara. Sastoji se od 11 vjetroturbina, postavljenih na plutajućim betonskim konstrukcijama sa zajedničkim sistemom sidrenja. Trošak projekta je bio 638 miliona eura!

(energetskiportal.rs)

Jul 2023. je najtopliji mjesec ikada!

Jul iza nas je zabilježen kao najtopliji mjesec na planeti od 1880. godine, od kada se bilježe mjerenja. Ali, prognoza za 2024. godinu obećava još veće temperature, uz pojavu i jačanje fenomena El Ninja u Pacifičkom okeanu već u prvoj polovini godine, upozoravaju stručnjaci Američke svemirske agencije – NASA. Djelovi Južne Amerike, Sjeverne Afrike, Sjeverne Amerike i Antarktičkog poluostrva bili su posebno vrući, doživljavajući velike anomalije i povećanje temperatura od oko 4 stepeni Celzijusa iznad prosjeka. NASA očekuje najveće uticaje El Ninja u februaru, martu i aprilu 2024. godine, a naučnici procjenjuju da će se, klimatskim promjenama, izazvanim ljudskim aktivnostima, zagrijavanje nastaviti do 2027. godine!

(balkangreenenergy.com)

Rimac Nevera-najbrži električni automobil na svijetu!

Rimac Nevera razvila je brzinu od 412 km/h, što ovaj model čini najbržim električnim serijskim automobilom na svijetu. Auto je za testiranje bio opremljen gumama Michelin Cup 2R, a brzina je izmjerena pomoću Racelogic V-Boxa, visokopreciznog mjernog uređaja baziranog na GPS-u. Automobil je prvi put predstavljen kao C_Two na Ženevskom sajmu automobila 2018., a nakon 1,6 miliona sati razvoja, dostigao ovu nevjerovatnu brzinu. Isporučuje se kupcima sa najvećom brzinom od 350 km/h, a proizvodi u sjedištu kompanije Rimac, na Jankomiru, kod Zagreba.

(autoblog)

Pripremila: Tatjana Knežević- Perišić

STUDENTIMA ETF-A OMOGUĆENO STICANJE PRAKTIČNIH ZNANJA U ELEKTROENERGETSKIM OBJEKTIMA EPCG

Teorija bitna, praksa od neprocjenjive važnosti

Dvadesetak studenata elektrotehničkog fakulteta podijeljeni u dvije grupe uspješno je završilo posebno kreiran program ljetne stručne prakse. Studenti su imali priliku da se upoznaju sa radom energetskih objekata, a jedinstvenost ovog programa bila je mogućnost kombinovanja akademskog znanja sa praktičnim iskustvom, a budući inženjeri su se upoznali sa načinom rada, mehanizacijom i modernim trendovima iz oblasti elektroenergetike. Tokom posjeta, studenti su iskazali izuzetnu znatiželju i interesovanje, aktivno postavljajući mnogo pitanja o projektima, radu postrojenja i novinama u energetici

Marija Vukotić

Tronedeljna praksa koju su studenti Elektrotehničkog fakulteta obavljali u HE Perućica i u TE Pljevlja jeste plod izuzetne saradnje Elektrotehničkog fakulteta i Elektroprivrede Crne Gore, ali i primjer implementacije Memoranduma o saradnji između Institucija koji su potpisali izvršni direktor EPCG Nikola Rovčanin i dekan Elektrotehničkog fakulteta prof. dr Saša Mujović. Naša ekipa ispratila je ljetnju praksu koja se odvijala u HE Perućica, a budući inženjeri su imali priliku da se upoznaju sa radom elektrane u normalnom režimu, ali i sa aktivnostima tokom remonta.

O osnovnim podacima i funkcionisanju HE Perućica studente je upoznao Stevan Rakočević, inženjer za elektro poslove. Rakočević je kazao da su u okviru ljetnje prakse studenti bili podijeljeni u dvije grupe. Osim teorijskog dijela, studenti su imali priliku da se upoznaju kroz praksu kako funkcioniše rad hidroelektrane. Ono

što je posebno istakao je zainteresovanost studenta pogotovo za proces rada i upravljanje elektranom. Obilazak je organizovan u vrijeme redovnog godišnjeg remonta HE „Perućica“, kada je veći dio postrojenja dostupan za bolju prezentaciju i objašnjenje načina rada, što je od neprocjenjive važnosti za sticanje praktičnih iskustava i dalji akademski i profesionalni

razvoj studenata, pojasnio je Rakočević. Studenti na praksi imaju priliku da osjete poslovni ambijent i klimu, da iznutra vide kako stvari funkcionišu u poslovnom okruženju, da steknu dodatne radne navike, a svakako i dodatne vještine i znanja, koja vrlo često, tokom studija, ne mogu da dobiju. Na ovaj način saglasni su studenti da mogu da dobiju šansu da pokažu proaktivnost i pozitivan stav, a samim tim mogu dobiti i konkretnu ponudu za posao, po zavšetku studija.

Milica Đukić, studentkinja istakla je značaj ljetnje prakse, očekivanja su nadmašena jer kako kaže u teoriji se ne može dovoljno dobro objasniti, kao što se u praksi može vidjeti. Svaka hidroelektrana je zasebna, i koliko god da se posjeti elektrana, svaka je posebna i grandiozna na svoj način. Ovaj vid usavršavanja je vrlo koristan, pogotovo jer je značajno vidjeti kako neka matematička izvođenja, algoritmi zapravo u praksi funkcionišu i koja je njihova svrha i primjena kaže Đukić.

Saglasan je i njen kolega Predrag Zečević, koji kaže da je ovaj vid edukacije značajan za bolje upoznavanje energetskih mogućnosti i dostignuća. Zečević kaže da su imali priliku da se upoznaju sa razvodnim postrojenjem, mašinama i turbinskim regulatorima, sistemima automatskog upravljanja. Vidjeli smo kako SCADA radi u praksi i imali priliku da vidimo najviši nivo upravljanja - u komandnom centru kaže Zečević.

Drugi dio prakse bio je posvećen redovnom remontu, vidjeti uživo mašine tako velikih dimenzija, o kojima studenti uče u toku nastavnog procesa, nevjerojatno je iskustvo kažu studenti. Teorijska znanja su bitna, ali praktična su od neprocjenjive važnosti počev od informacija o radu generatora, rotora, četkica što je studentima jasnije upotpunilo sliku o radu ove hidroelektrane. Tamara Jovanović, studentkinja kaže da su imali priliku da nauče mnogo toga, a ono što posebno ističe je organizovanost ljudi spremnost i volja da se završi posao što je bolje moguće, jer su svjesni važnosti rada ovog energetskog postrojenja. Budući energetičari kažu za praksu nikad nije kasno, niti rano, a saglasni su da bi najbolje bilo kada bi studenti mogli da imaju stručne prakse tokom čitavog studiranja, gde bi teorijsko znanje koje stiču pratilo i praktično, a istina leži u kineskoj poslovici „Ako čovjeku daš ribu, nahranit ćeš ga za jedan dan ali ako ga naučiš uloviti ribu, nahranit ćeš ga za cijeli život“ zaključuju studenti.

Prema riječima organizatora akcija je opravdala očekivanja. Prikupljeno je 35 jedinica krvi, a pored zaposlenih u EPCG akciji se priključilo i nekoliko kolega iz EPCG-Solar gradnja. To govori o svjesnosti značaja naših zaposlenih o dobrovoljnom doniranju krvi, a o tome svjedoči i jedan broj mladih kolega koji su prvi put donirali životnu tečnost.

Kolega Nebojša Pejović, kada je u prilici i uslovi dozvoljavaju, rado se odaziva akciji. Ističe da je ovo plemeniti čin, drago mu je što se KDDK EPCG iz dana u dan, dobija nove članove.

–Posla svakog davanja krvi, čovjek se osjeća bolje. Pozivam sve kolege, posebno one koji se „plaše“ igle, da dođu, pobijede strah i da na ovaj način pomognu nekome.

Sedamnaest puta dobrovoljno je krv dala i koleginica Tanja Nikčević iz HE „Perućica“ i poziva sve kolege iz firme da se priključe Klubu i doniraju krv.

– Nema uzvišenijeg čina od darivanja ove dragocjene tečnosti, koja se ne može proizvesti u fabrici. Ako ja kao žena mogu već sedamnaesti put za redom da doniram krv, mislim da mogu i druge kolege.

Pavle Kasum, dobrovoljno donira krv zadnjih trinaest godina. On je čak 53 puta dao krv. Kaže da to ne radi kako bi „jurio“ neki rekord, već samo iz humanih razloga, da pomogne onima koji biju bitku za život.

–Prije tri godine kada sam počeo da radim u Elektroprivredu učlanio sam se u Klub dobrovoljnih davaoca krvi. Inače, Na godišnjem novou doniram do četiri puta krv, a ove godine sam to uradio čak pet.

Doktorica Biljana Dendić Đoković iz Odjeljenja za transfuziju krvi, za naš list ističe da su ohrabreni činjenicom da dobrovoljni davaoci krvi Kluba EPCG uvijek rado dolaze i odazivaju se pozivu.

Ona je naglasila da u organizacionoj jedinici Zavoda za transfuziju krvi Nikšić su trenutno zalihe svih krvnih grupa na zadovoljavajućem nivou.

–Međutim, to stanje se mijenja iz sata u sat i mijenjaju ga potrebe pacijenata. Najveće su potrebe za najučestalijim krvnim grupama među populacijom A + i O+.

Akcija 6. septembra bila je druga akcija Kluba DDK EPCG u Nikšiću, a treća na nivou Crne Gore u ovoj godini. Nakon akcije druženje je nastavljeno u restoratoru „Durmitor“.

Dragana B. Mijušković

Humanost na djelu

DOBROVOLJNI DAVAOCI KRVI EPCG OKUPILI SE POČETKOM SEPTEMBRA

Podržati ljude koji biju bitku za život

Redovna godišnja akcija dobrovoljnog doniranja krvi u organizaciji Kluba DDK Elektroprivrede Crne Gore, kojom je, pored ostalog, sa malim zakašnjenjem obilježen i 113. rođendan naše kompanije, održana je, 6. septembra, u prostorijama Odjeljenja za transfuziju krvi u Nikšiću

Ana Đurović

Milan Jokić

POZIV

Dr Biljana Dendić Đoković pozvala je sve naše sugrađane koji se osjećaju zdravo i žele da pomognu pacijentima koji čekaju ovaj lijek u našim bolnicama, da posjete Odjeljenje za transfuziju krvi Nikšić ponedjeljom, srijedom i petkom u vremenu od 7.15 -13 časova.

Neka posebna priprema za doniranje krvi nije neophodna, važno je da se tog dana osjećamo zdravo i odmorno, uzmemo neki lagani obrok i adekvatnu količinu tečnosti. Po dolasku u Zavod provjeravamo vrijednost hemoglobina i krvnog pritiska, zatim se pristupa opštem ljekarskom pregledu, nakon čega slijedi doniranje krvi, istakla je dr Dendić Đoković.

ALEKSA RADULOVIĆ, PRIPRAVNIK IZ HE „PERUĆICA“

Vicešampion svijeta u džiju-džicuu

Džijudžicu se ubraja u najstarije i najpoštovanije japanske borilačke vještine. Po borbenom principu džijudžicu ne koristi „sirovu“ snagu nego gleda da uz određenu tehniku okrene protivničku energiju napada u svoju korist, slično principu u džudou i aikidu. Kolega Aleksa Radulović, elektrotehničar energetike, koji je trenutno na pripravnničkom radu u HE „Perućica“, već deset godina uspješno se bavi ovim sportom

Svjetsko prvenstvo - Astana 2023.

Dragana B. Mijušković

Aleksa ističe da se džiju-džicom bavi od samog osnivanja kluba Fenix iz Podgorice, 2013. godine, te da je njegov trener ujedno i njegov ujak koji je osnovao ovaj tim. Napominje da je u proteklih deset godina bilo uspona i padova, no da je „čelična“ volja i upornost, koju je prema njegovim riječima sportistima prenio njihov trener, pravi dokaz da predani rad i trud se uvijek isplate. Da je ovo istina potvrđuju i brojne Aleksine nagrade, među kojima je i ta da je posljednjih šest godina državni prvak Crne Gore u džijudžicu.

- Kao aktivni reprezentativac džiju-džicu reprezentacije, svoj najveći uspjeh u karijeri sam ostvario krajem avgusta ove godine na Svjetskom prvenstvu u Kazakstanu, osvojivši srebrnu medalju u kategoriji do 69 kilograma. Moram reci da je to i najveće iskustvo i najljepša uspomena za sada, nažalost nisam mogao da se domognem zlatne medalje ovog puta zbog povrede koju sam zadobio na samom startu turnira u drugom kolu. Međutim, i pored povrede mogu reci da sam se dobro borio pobijedivši predstavnike veće sila u ovom sportu te sa četiri pobjede do finala uspio da za Crnu Goru obezbjedim srebrnu medalju - ponosno naglašava Aleksa i dodaje:

Posebno ističem 2021. godinu, kad sam osvojio bronzanu medalju na prvenstvu Evrope u Njemačkoj. To je moja prva velika medalja koja mi je dala motivaciju da se još više trudim. Taj trud je krunisan medaljom u Kazakstanu.

Na naše pitanje kako balansira između posla u HE „Perućici“ i napornih treninga, Aleksa ističe da je „formula“ za to dobra organizacija, koja je neophodna da bi se mogli očekivati rezultati.

- Zbog udaljenosti i putovanja prinuđen sam da moj radni dan pocinje u 5:00 časova buđenjem i priprema za posao, putovanje do posla i dolaskom na posao te preuzimanje radnih obave-

za koje su predviđene tog dana. Uz dobru sinhronizaciju na poslu i uz pomoć iskusnih kolega koje nesebično dijele znanje i brzo učenje svakog dana radno vrijeme prolazi brzo. Po završetku radnih obaveza i dolaskom kući, i zbog uskraćenosti mogućnosti za jutarnjim treningom, odmah posle kratkog predaha odlazim na popodnevni trening koji se bazira na snazi. Nakon popodnevnog treninga odmaram i punim baterije za večernji koji se bazira na tehničkom dijelu, tako da je moj radni dan u svakom minutu isplaniran i tačno precizno programiran“, jasan je Aleksa.

Ističe da bez razumijevanja poslovođa i pretpostavljenih ne bi mogao da ostvari ovako ogroman rezultat, koji je za ponos cijele države ali i institucije u koju radi.

- Pružili su mi podršku i razumijevanje i u najzahtjevnijem dijelu godine za rad hidroelektrane u trenutku remonta, dali su mi slobodne dane da pođem i predstavljam državu Crnu Goru, a moram reci i dobrim dijelom firmu EPCG. Bez ogromne ljubavi prema sportu koji je itekako zahtjevan i kome treba da se posveti mnogo vremena jedini način za uspjeh je da se ovaj sport živi i diše - poručuje

Uspješni nastupi ribolovaca EPCG

Sportsko ribolovni klub EPCG osvojio je treće mjesto u prvom kolu Šaranske lige Crne Gore, kao i na Kupu Nikšića, koji je održan povodom 18. septembra, Dana oslobođenja.

Prvo kolo Šaranske lige Crne Gore održano je od 15. do 17. septembra na Liverovičkom jezeru, dok je u nedjelju 17. septembra održan 44. Kup Nikšića na Krupcu u disciplini lov ribe udicom na plovak.

Pored ekipnog trećeg mjesta, na Krupcu je u pojedinačnoj konkurenciji bio najbolji takmičar SRK EPCG Ranko Vuksanović.

EPCG u narednom periodu očekuje drugo kolo Šaranske lige Crne Gore i to od 13. do 15. oktobra.

M.V.

Sportsko ribolovni klub EPCG

Aleksa.

Što se tiče finansija, kada je u pitanju bavljenje ovim sportom, Aleksa ističe da mu dosta ljudi u neformalnom razgovoru postavlja to pitanje, posebno jer nema zvaničnog sponzora.

- Za ovo Svjetsko prvenstvo, moram reci i naglasiti da sam svoje dvije plate iskoristio za odlazak, džijudžicu Savez Crne Gore nije imao sredstava da mi plati takmičenje, zbog toga sam bio primoran da sam pokrijem troškove. Ono što želim da naglasim jeste da je Sindikalna organizacija Elektroprivrede mnogo puta

izašla u susret našem džiju-džicu klubu, jer pomno prate naše rezultate. Koliko su bili u mogućnosti, pomogli su i ovog puta za odlazak u Kazakstan. Ovim putem im se srdačno zahvaljujem - poručuje mladi džijudžicu šampion.

Aleksa je osvajač i četiri evropska kupa, a pobjednik je i velikog broja Međunarodnih turnira na Balkanu. Dobitnik je nagrade za perspektivnog sportistu glavnog grada Podgorice za 2021. godinu, a polaže nade da će krajem godine biti proglašen za najboljeg juniora džiju-džicu Saveza Crne Gore.

DVANAESTI LAKE FEST OPRAVDAO OČEKIVANJA

Sjajna atmosfera uprkos kiši

Elektroprivreda Crne Gore i ove godine bila je jedan od pokrovitelja muzičkog festivala „Lake fest“, koji je, od 4. do 6. avgusta, održan na dobro poznatoj lokaciji, kraj Krupačkog jezera

**Dragana B. Mijušković
Marija Vukotić**

Elektroprivreda Crne Gore, kao društveno odgovorna kompanija, od samog nastanka Lake festa, sada već davne 2011. godine, pruža ključnu podršku razvoju festivala. Osim finansijske pomoći, organizatorima besplatno ustupamo i zemljište pored jezera Krupac. Na ovaj način, naša kompanija podstiče ne samo najveći r'n'r festival u Crnoj Gori, nego i turističku promociju Nikšića.

Dvanaesto izdanje nikšićkog rok restivala otvorio je bend „Gladni naučnici“, bend iz Beograda. To je bio prvi put da sviraju u Crnoj Gori.

Nakon njih, binu su zauzeli članovi iz benda „Nenormalni“ tribute benda Idola, zajedno sa specijalnim gostom Zdenkom Kolakom. Dok je „Bijelo dugne“ svoj nastup je započelo numerom „Nočas je k'o lubenica pun mjesec iznad Bosne“. Poznata grupa prvi put nastupa na Lake festu, i nada se da ce ova priča potrajati dugo. Nastupom od blizu dva sata Tifa,

Alen i Brega, publiku su vratili 40 godina unazad pjesmom „Ako možeš zaboravi“, a nakon toga u 1988. numerom „Šta ima novo“. Nizale su pjesme koje svih ovih decenija su odolijevale vremenu i postale „evergreen“.

Legendarni Alen Islamović rekao je, da je poziv za učešće na Lake festu uslijedio prije godinu dana:

Vrlo brzo smo prihvatili svirku na ovom festivalu, baš zbog toga što nismo kao grupa bili dugo u Nikšiću. Ono što smo očekivali jeste vatren koncert i sjajnu publiku i to smo zaista dobili. Posebno nas raduje i činjenica da ima dosta posjetilaca koji dolaze iz regiona i inostranstva.

Na naše pitanje koje su novine u bendu, Alen odgovara da slijedi priprema za proslavu 50 godina postojanja grupe „Bijelo dugme“. Raduje i to što mladi ljudi pjevaju stare pjesme, što je daje veće zadovoljstvo i veći elan za radom.

Zagrebački bend „Brkovi“ od početka nastupa krenuli su energično. Tu energiju prenijeli su na publiku, pa je prvo veće festivala nastavljeno u malo bržem ritmu. Veče je „zatvorio“ di-džej Tom Novy svojim di-džej setom.

Drugo veče Lake fest počeo je nastupom „Pankreas“. Nakon njih – „Partibrejkersi“. Uz dobro poznate hitove „Ako si“, „Zemljotres“, „Lobotomija“, „Čutanje“, „Sirotinjsko carstvo“ publika je mogla da

uživa i tražila bis.

Nastup „YU grupe“ počeo je smjenjivanjem starih fotografija tog benda na binu. Sa razglasom se čuo glas koji je rekao „Počelo je prije više od 50 godina i dalje traje. Dobrodošli na više od 50 godina čistog rokenrola“. U prikazanom dokumentarnom filmu o „YU grupi“ govorili su Radimir Mihajlović Točak, Peca Popović, Dragoljub Đuričić i drugi.

Publika je pjevala sa „Yu grupom“, od „Dunavom šibaju vetrovi“, „Gledaj samo pravo“, „U tami disko kluba“ do „Od zlata jabuka“ i „Crnog leptira“.

Žika Jelić je pjesmu koju je za njih napisao Bora Đorđević posvetio bajkerima čije je motore vidio u kampu Lake festa.

Iako su Dragi i Žika Jelić u osmoj deceniji života, nastupaju kao nikada ranije. Samo ovog ljeta su svirali na raznim festivalima, manifestacijama, moto skupovima, kao što su „Dani piva“ u Zrenjeninu, „Kulturno leto“ u Jagodini, „Leskovačka roštiljijada“, „Gitarijada“ u Zaječaru.

Prije nastupa u intervjuu za naš list Dragi Jelić je kazao da unutrašnje emotivno stanje i energiju možete da usmjerite na pravi način, a oni se trude da tako i rade.

– Moram priznati da je teško da opiše nezadovoljstvo onim što se sviđa mladima. Na našu sreću, postoje mladi ljudi koji slušaju dobru muziku. Postoje ben-

dovi koji to iskreno rade, koji imaju dobru poruku i to treba podržati. A mladi moraju da nađu svoje mjesto i da ne misle da svijet počinje od njih – kazao je Dragi.

Nakon „Yu grupe“, scenu je zauzela još jedna grupa koja opstaje decenijama, „Kerber“. Koncert su počeli numerom „Hteo bih“. Iako je kiša prijetila da pokvari ugođaj, publika i odlični muzičari nijesu to dozvolili.

Mahmut Orhan planetarno poznati muzičar iz Turske, odličnim di-džej setom zatvorio je drugo veče festivala.

Završne večeri na jezeru publika je uživala uz muzičare:

Električni orgazam „Smak+ „Zoster“ Vojko V i James Zabiela.

– Volim festivalske svirke. Lake fest je dobar festival sa tradicijom i zanimljivim izvođačima. Bilo nam je super, a mi Nikšić doživljavamo kao jedan od gradova u Crnoj Gori koji još uvijek ima živu tradiciju rokenrola. Mnogi više nemaju tu tradiciju, ali Nikšić je ima i uvijek rado sviramo ovdje – kazao je frontmen benda Električni orgazam Srđan Gojković Gile.

Nakon beogradske rok grupe „Elektrčni orgazam“ osnovane već sada davne 1980. godine, binu je preuzela još jedna rok grupa „Smak+“, Njihove „evergreens“ svi prisutni su pjevali u glas i tražili bis.

Grupa „Smak +“ je osnovana sa ciljem nastavka rada „starog“ Smaka, a nasled-

nici su dopunili repertoar svojim numerama. Tvorac ove ideje je osnivač „Smaka“, Radomir Mihajlović Točak. Njihovo premijerno predstavljanje bilo je ove godine na „Arsenal festu“ u Kragujevcu.

Odlični Mostarci iz grupe „Zoster“ predvođeni Mariom Knezovićem, već su godinama gosti festivala na jezeru. Nakon njih bina je bila rezervisana za Vojko V i James Zabiela. Ljubitelji ovog zvuka uživali su do kasno u noć.

Dvanaesti po redu Lake fest pokazao je da je dosledan pravoj muzici. Ekipe novinara iz korporativne komunikacije bila je sve tri večeri na festivalu.

MN: Zadovoljna publika uprkos kiši

Publika ispred bine uvijek vidno uživa. Ivan iz Nikšića prati festival od početka, posebno grad voli u avgustu što zbog lijepog druženja, što zbog nezaboravnih muzičkih spektakala. On ističe da Nikšić ima svoju dušu, a publika ima istančan muzički ukus, pa se kako kaže izvođači još više trude za dobar nastup. Vuk iz Podgorice priča da je ove godine bio prvi put na festivalu.

– Provod je sjajan, a sledeće godine će zagantovano biti na ovoj poznatoj lokaciji. Svaki nastup je posebna priča, ovog puta tu je zbog dobro poznatih kulturnih grupa.

Ono što je iz godine u godinu jednako zanimljivo i atraktivno kao i sam festival jeste i kamperski dio priče. Kamp je odavno postao zaštitni znak Lake festa. Posjetioци koji godinama kampuju u krupačkim topolama smatraju da je provod u kampu jednako dobar kao i ispred bine.

Mnogi kamperi kažu da dolaze kako bi i ispoštovali dobru tradiciju, pa i ove godine staro društvo se sastavilo na dobro poznatoj lokaciji. Na Lake festivalu

ne manjka provoda, a ni ljubavi saglasni su ljubitelji ovog vida provoda. Veliki broj kampera došlo je sa svojom djecom koju od malena navikavaju na dobri muzički sadržaj.

Slaven iz Bara kaže da svake godine kampuje. Provod u kampu nekad je možda i bolji nego ispred bine.

– Dobra muzika, druženje i priroda su ono što nas privlači da svake godine dođemo na Lake fest. Prve „komšije“ u kampu

ovoga avgusta čini društvo iz Trebinja, koji su po prvi put na Lake festu. Ističu da su utisci sjani, dobra muzika, sjajna organizacija, neobično lijepo mjesto, tako da će se rado vratiti i sledeće godine.

Jovan iz Podgorice, već petu godinu za redom dolazi sa društvom i svaki put sa zadovoljni organizacijom i atmosferom.

– Godišnji odmor uvijek planiramo u avgustu, počinjemo ga na dobroj staroj lokaciji u Nikšiću. Oduševljeni smo orga-

nizacijom, ljudima, dobrim izvođačima, a naša očekivanja iz godinu u godinu su ispunjena, znamo gdje je dobar provod, zbog toga smo kako mi kažemo i povratnici. Bajker Despot iz Novog Sada, takođe dodaje da je sa svojim moto klubom tradicionalno „kod topola“ gdje je najbolje mjesto za kampere, a tradiciju ne treba mijenjati.

Andrija Bojanić, direktor Doma omladine iz Beograda, prvi put je ove godine

na festivalu.

– Prateći kulturu kao pomoćnik sekretara za kulturu Grada Beograda i sada kao direktor Doma omladine, od ljudi relevantnih u kulturi čuo sam sve najbolje za ovaj festival, kao festival koji se afirmiše ka vrhu festivala u Crnoj Gori. Zato mi je zadovoljstvo što sam ove godine bio u prilici da budem u Nikšiću.

Mirjana Putica, direktorica Turističke organizacije Grada Trebinja takođe je prvi put na Lake festu.

– Kao TO Trebinje imamo potpisan protokol o tehničkoj saradnji sa Nikšićem. Ovaj festival je jako značajan za turizam u ovom gradu, jer je dobro posjećen i sigurno je jedna od najvećih manifestacija na novou Crne Gore. Putica ističe da je posebno bila zadovoljna ovogodišnjim izvođačima, njeni favoriti dobre zabave su bili „Bijelo dugme“ i „Brkovi“.

Peđa Zečević, jedan od organizatora Lake fest ističe da je sve prošlo odlično i da jedina „prijetnja“ bila kiša.

– Trudimo se da kulturološki održavamo ovaj grad i damo doprinos kada je Crna Gora u pitanju. Smatramo da je rokenrol dio ozbiljne kulture i dajemo sve od sebe da to i očuvamo – istakao je između ostalog Zečević.

Žičarom kroz lovćenske oblake

Često, onako u šali, kažem - Bog nam je dao svu ljepotu svijeta, a oduzeo nam je pamet. Ovako mali, sa beskrajnom ljepotom pruženoj na dlanu, mogli bi biti zemlja sa kojom će se drugi upoređivati, a ne zemlja kojoj će cilj biti da budemo kao Monako, Luksemburg, Švajcarska... Kažu, nikad nije kasno da se krene, i nije! Žičara Kotor-Lovćen je dokaz da se sve može, samo kad se hoće. Možemo mi to!

Zadnje avgustovske neđelje uživao sam u vožnji žičarom od Kuka do Duba, ili kako kažu od Lovćena do Kotora. Uživao u svakoj sekundi vožnje. Vidici na Bokokotorski zaliv, strme Lovćenske padine, tvrđava Goražda... su iz posve druge perspektive, ostavljaju bez riječi i mene, koji sam navikao na ove poglede, bezbroj puta sam im išao u susret.

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

Na Cetinju je osvanuo još jedan vreli dan, želio sam pobjeći od njega, uputio sam se ka Lovćenu. Od Cetinje do Kotor Cable Car - gornja stanica je dvadeset kilometara. Saznanjem da i na stanici Kuk mogu kupiti kartu za žičaru, odlučio sam se za ovaj put, bliže mi je, a i želio sam izbjeći avgustovske vikend guze po Primorju. Po običaju, svratio sam na Ivanova korita, opskrbio se vodom hladnom kao led i sa velikim nestrpljenjem uputio sam se ka mom odredištu, stanici Kuk.

Skrećući sa glavnog puta ka žičari, dočekala me je prašina, od auta koji je išao ispred mene. Prilazni put je još u izgradnji, vidi se po mehanizaciji koja je stajala sa strane. Parkirajući auto na nedovršenom parkingu nekih sto-dvjesto metara mi je trebalo do početka novog asfaltnog dijela puta. Na ovom dijelu se radilo, iako je neđelja. Radilo se i na drugim lokacijama. Stvarajući sebi sliku kako će sve izgledati kad se završi, slobodno mogu reći ono poznato „Svjetsko a naše“.

Veliki broj turista, mnogi jezici svijeta su se čuli. Radovao sam se tome. Zastao sam pored „Monte juice bar“ pored kojeg su dvije pješčane terase, lijepo urađene sa pogledom koji je „pucao“ na cijeli Bokokotorski zaliv. Mjesto za uživanje, ne može se izbjeći. Mnogi turisti su zauzeli svoja mjesta ispijajući hladno cijedene sokove

od voća, dok su drugi stvarali uspomene slikajući se pored vrata, postavljena na uzdignutom platou. Da bi imali zanimljivije fotke, pojedinke/ci su izvodili razne akrobacije, i vjerovatno će iste završiti na društvenim mrežama. Dobra reklama za početak.

U neposrednoj blizini je i „Pumptrack Lovćen“ koji će igrati značajnu ulogu u razvoju biciklističkih vještina kod dece, poput ravnoteže, brzine, mobilnosti, snage, kordinacije i preciznosti. Mogu se iznajmiti i bicikla za vožnju Lovćenskim stazama. Oko objekta još ima radova, ali to ni jednog trenutka nije omelo ljubitelje bicikla da ih unajme, kako dece, tako i odraslih.

Nastavio sam dalje i brzo se našao na platou, centralnom dijelu Kotor cable car. Kompleks „Forza Kuk“, iako još nije kompletno u funkciji, nagovještava mjesto kojem će se ljudi uvijek rado vraćati. Terasa kompleksa je otvorena i bez imalo ustezanja mogu reći da je terasa sa najljepšim pogledom u Crnoj Gori. Bila je dupke puna, slobodno mjesto nijesam mogao naći, tako da sam odlučio da ću svoje prvo piće popiti na početnoj stanici Dub. Kupujući kartu u suvenirnici, koja je po mnogo čemu jedinstvena, teško da će neko ući, a izaći bez kupljenog suvenira. Razlikuje se od mnogih suvenirnica, ovde se mogu naći unikatni, a ljubaznost osoblja osoblja osvaja na prvu.

Moja avantura je mogla da počne. Spuštajući se žičarom čovjek ostane zapanjen ljepotom koja mu se pruža na sve strane, jednostavno mora uživati u trenutku, a sve viđene slike će mu se urezati duboko u njemu. Meni se urezao pogled provali je ispred sebe, nevjerovatno je saznanje da se žičara tuda spušta. Ali to je njena dodatna draž, ljepota. Ljepota koja se pamti, za sva vremena se ureže u vama. Kažu da vožnja traje jedanaest minuta, nijesam obraćao pažnju na vrijeme, ne-svakidašnji doživljaj i ljepota su me uvukli u svoj svijet u kojem sam želio što više da upijem pogleda.

Dolaskom na početnu stanicu Dub, pred vama se ukazuje prelijep kompleks, nudi razna zadovoljstva u piću, hrani... Morao sam popiti kafu, nažalost, domaće nije bilo i to je jedina kritika koju mogu uputiti. Nije mi se žurilo povratku, uživao sam na terasi posmatrajući vesela lica ljudi, dece... Radovao sam se što ovakvo mjesto izaziva osjećaj radosti. Ne pamtim koliko sam se zadržao, samo znam da me je vreline avgustovskog dana, koja je iz tre-

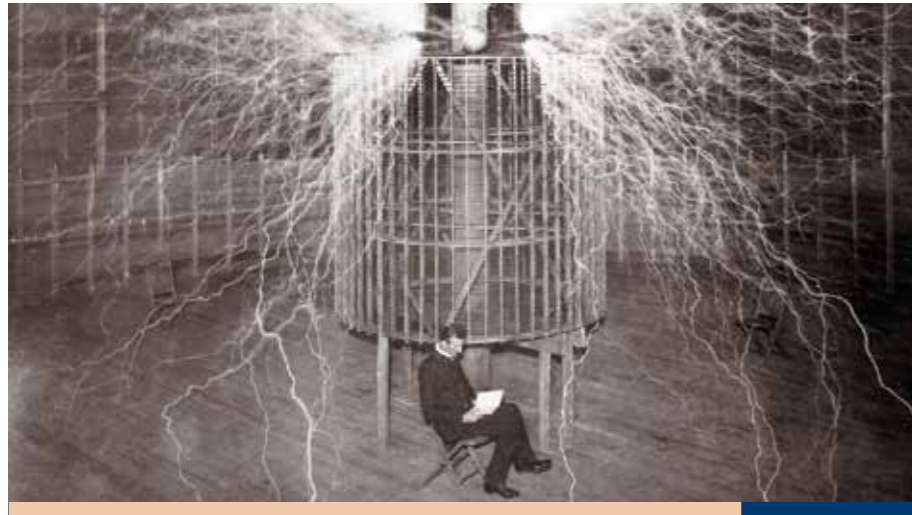

nutak u trenutak postajala jača, načerala me je da se vratim.

Još jedna vožnja, sada u drugom pravcu. Adrenalin proradi u čovjeku, kada vidi iznad čega će sve proći, uz kakve litice će se žičarom upeti! Nevjerovatno je! Jedinstveno je! I dok me je na Dubu pratila vreline i beskrajno plavo, čisto nebo, pri samom vrhu sam prolazio kroz Lovćenske oblake.

Igrom slučaja, upoznavajući se sa predstavnikom „Forza Kuk“, imao sam priliku da prođem sve što se još uvijek radi, a što će relativno brzo biti u funkciji. Sve viđenje, saznanje o amfiteatru, Alpine Coaster ORO koji će pružiti uzbuđljivu vožnju u nesevakidašnjem ambijentu, koji je savršeno uklopljen u divlju prirodu, na sav glas mogu za žičaru Kotor-Lovćen, ponoviti SVJETSKA A NAŠA!

NARODNE POSLOVICE:

*Hrabrog sreća hoće.
Zlo je ko ne zna a učiti se ne da.
Ko ne misli o dobru, taj misli o zlu.
Ako drugog poštuješ za sebe ne brini.
Ako dugo žive skupa, životinje
se zavole, a ljudi se zamrze.
Magarac – magarac i pod
zlatnim sedlom.
Ako znaš šta ti je bilo,
ne znaš šta će ti biti.
U sreću se uzda lud, a
pametan u svoj trud.
Bolje je ne obećati nego riječ ne održati.
Bez glave ne valja ni ekser,
a kamoli čovjek.
Koliko je od zemlje do neba, toliko je od
nečovjeka do čovjeka.
Riječi treba mjeriti a ne brojati.
Budale s jezika ginu,
a pametni srećni postaju.
Bolji je ukor mudroga
nego pohvala ludoga.
Ko dobro čini, bolje dočeka.
Ako kome ne možeš pomoći,
nemoj ni odmoći.
Gdje je stida tu je i poštenja.
Učini dobro, ne kaj se;
učini zlo, nadaj se.
Ako neće zlo od tebe, bježi ti od njega.
Veselo srce pola zdravlja.
Ljudi su gusto posijani, ali rijetko niču.
Čega se mudar stidi, tim se lud ponosi.*

tanja.nikcevic@epcg.com

Nikola Tesla

Sama planeta Zemlja očigledno je rotor gigantskog električnog generatora, naglašavao je Nikola Tesla. Zemlja je, dakle, magnet koji se obrće. Tesla je, prema tome, zaključio da nema nikakve potrebe graditi objekte koji proizvode struju, jer Zemlja to već ionako čini. Potrebne su samo antene kojima bi se to ogromno električno polje jednostavno upotrijebilo. Ono bi u potpunosti bilo i ekološki čisto,

Nikola Tesla je genije nauke i neshva-

ćen naučnik čija su najveća naučna otkrića i dalje neprimijenjena. On je išao trećim putem u fizici koji je u dvadesetom vijeku u potpunosti zanemaren. Razvijale su se relativistika i kvantna mehanika, ideje bez najdubljeg značaja, koje su danas potpuno iscrpljene. Pobjedila je tehnologija zasnovana na nedovoljno promišljenim fundamentima fizike i matematike, i zastranila koristeći zemljine resurse na takav način da to čitavo čovječanstvo danas dovodi u opasnost i ugrožava mu opstanak.

IN MEMORIAM

**NIKOLA BEZMAREVIĆ
(1974-2023)**

Iznenada nas je, 31. avgusta, napuštio naš kolega, Nikola Bezmarević. Rođen je 30. 11. 1974. godine u Nikšiću. Završio je Ekonomski fakultet – Univerzitet Crne Gore u Podgorici i stekao zvanje diplomirani ekonomista. U Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić, obavljao je niz odgovornih poslova: bio je rukovodilac Regionalnog centra Nikšić, zatim izvršni rukovodilac FC Snabdijevanje, a potom koordinator za regionalne centre.

Bio je istaknuti društveno politički radnik, dugogodišnji odbornik u SO Nikšić, neimar u pomoći stanovnicima rodne mu Župe nikšićke, u izgradnji puteva, adaptaciji škola, vrtića, opremanju domova kulture, sportskih terena, rasvjete.

Iza sebe je ostavio suprugu i dvije kćerke. Njegovom smrću, Elektroprivreda je izgubila vrsnog stručnjaka i omiljenog kolegu.

„BUDI U TOKU – BUDI U IGRI“

**NAGRADE
93 KOLA:**

BASEUS POWERBANK

x2

**MOTOROLA SMARTPHONE
TELEFON**

x1

KOMPRESOR SKYCAR

x5

PATOSNICE ZA AUTO

x5

TIGANJ ZA GRIL TEFAL

x5

**93. KOLO
NAGRADNE IGRE**

„BUDI U TOKU
– BUDI U IGRI“

**93. KOLO
NAGRADNE IGRE**

„BUDI U TOKU
– BUDI U IGRI“

Nagradno pitanje:

KOLIKO JE SKLOPLJENO SPORAZUMA ZA DVA MJESECA AKCIJE PODIJELIMO TERET

PRAVILA:

Pravo učesća u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG koji tačno odgovore na pitanje i pošalju kupon sa odgovorom i ličnim podacima. Svaki zaposleni može poslati samo jedan kupon. Svi koji pošalju dva ili više kupona, kao i oni koji pogrešno odgovore na pitanje, biće diskvalifikovani. Nagradnu igru priređuje Sektor za korporativne komunikacije, te zaposleni u njemu ne mogu učestvovati.

Kupone je potrebno poslati najkasnije 15 dana od izlaska aktuelnog broja lista Elektroprivreda na adresu EPCG, Sektor za korporativne komunikacije, Vuka Karadžića 2, Nikšić, sa naznakom „za nagradnu igru“, ili ubaciti u za to predviđene kutije.

Dobitnici će biti kontaktirani po izvlačenju, a njihova imena objavljena u narednom broju lista Elektroprivreda.

KOMISIJA ZA IZVLAČENJE:

Tatjana Knežević-Perišić (Sektor za korporativne komunikacije)
Miodrag Vuković (Sektor za korporativne komunikacije)

” DOBITNICI 92 KOLA:

Xiaomi Redmi A1 SmartPhone telefon

1. Božidar Živković (HE Perućica)

Tesla 32E325BH Televizor

1. Snežana Bojović (Snabdijevanje)

Xiaomi Redmi Band 2 GL Smartwatch

1. Biljana Madžarević (HE Piva)
2. Dražen Marković (TE Pljevlja)
3. Aleksandar Sarić (Direkcija)
4. Mitar Đurović (HE Perućica)
5. Marina Bulatović (OJ Kolašin)

MS Industrial AGON D300 Torba

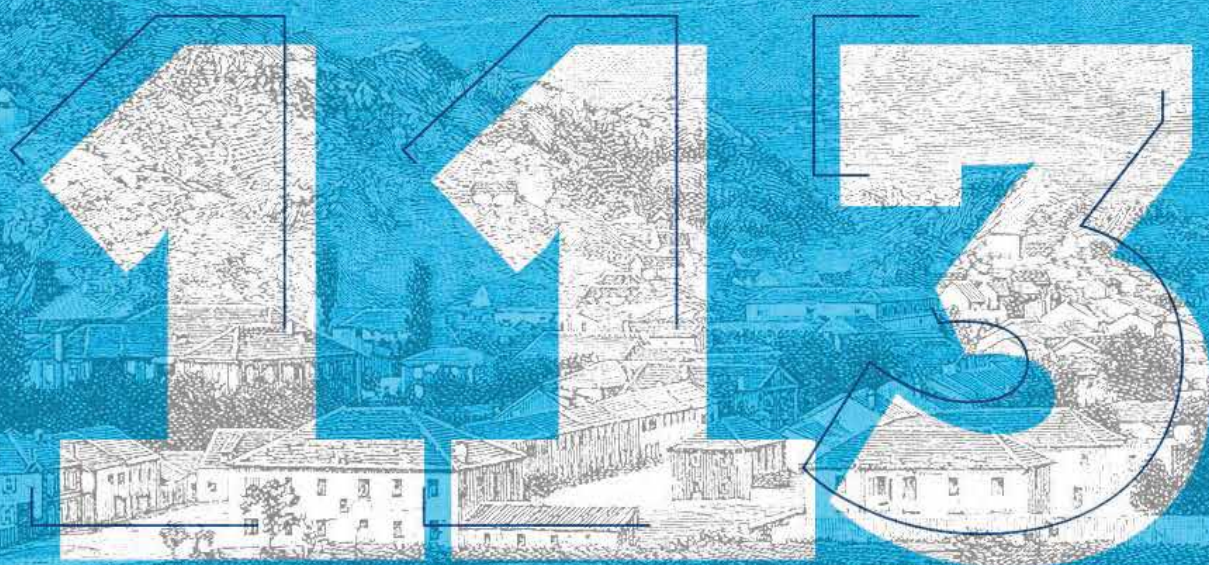
1. Veselin Vuković (HE Piva)
2. Vukman Lalović (TE Pljevlja)
3. Aleksa Jovanović (HE Perućica)
4. Ljubica Doknić (Direkcija)
5. Vladica Tomašević (Snabdijevanje)
6. Ljiljana Veselinović (OJ Herceg Novi)

”

Име и презиме:	<input type="text"/>
Пословна јединица:	<input type="text"/>
Број телефона:	<input type="text"/>
е-маил:	<input type="text"/>
Одговор:	<input type="text"/>

PODIJELIMO TERET

Od 1. avgusta do 31. oktobra

**GODINA
ELEKTROPRIVREDE
CRNE GORE**